

Parlamentul Republicii Moldova

STENOGRAMA
ședinței plene a Parlamentului Republicii Moldova
din ziua de 15 noiembrie 2018
SUMAR

1.	Aprobarea ordinii de zi.	3 – 16
2.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (<i>Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne – preambulul legii, în tot textul legii, art.18, 48, 49; Legea pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului – Anexa; Legea cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație – în tot textul legii; ș.a.</i>) Nr. 254 din 12.07.2018	16 – 17 53 – 54
3.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege privind procedura notarială. Nr. 241 din 09.07.2018	18 – 19 54
4.	Dezbaterea și adoptarea în lectură finală a proiectului de Lege privind modernizarea Codului civil și modificarea și completarea unor acte legislative. Nr. 135 din 27.04.2018	19 – 20 54
5.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre privind eliberarea din funcție a unor judecători ai Curții Supreme de Justiție. Nr. 399 din 13.11.2018	20 – 23 55
6.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 (<i>art. 14</i>). Nr. 130 din 28.04.2017	23 55

7.	Dezbaterea și respingerea proiectului de Lege pentru modificarea articolului 295 din Codul fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997. Nr. 414 din 29.10.2015	24 – 26 55 – 56
8.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 272 din 23 decembrie 2011 (<i>în tot textul legii, art. 2, 19, 19¹, 41</i>). Nr. 59 din 28.02.2018	26 – 27 56
9.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat (<i>art. 13, 29</i>). Nr. 368 din 31.10.2018	27 – 29 56 – 57
10.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru completarea Codului audiovizualului nr. 260 din 27 iulie 2007. Nr. 113 din 06.04.2018	29 – 33 84 – 85 86 – 89
11.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar. Nr. 397 din 13.11.2018	33 – 53 57 – 84 86
12.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru executarea articolului 30 din Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar. Nr. 398 din 13.11.2018	33 – 53 57 – 84 86
13.	DECLARAȚII Declarația doamnei deputat Maria Ciobanu.	90 – 92

Ședința începe la ora 10.09.

Lucrările sînt prezidate de domnul Andrian Candu, Președinte al Parlamentului, asistat de domnul Vladimir Vitiuc și domnul Valeriu Ghilețchi, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

... colegi,

Bună dimineața.

Vă rog frumos să vă luați locul.

Și Secretariatul ...

Vă rugăm frumos, domnule Ganaciuc, să ne anunțați prezența în sală.

Domnul Maxim Ganaciuc – *șeful Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:*

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la ședința Parlamentului, din totalul celor 101 deputați, și-au înregistrat prezența 93 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Ghimpu Mihai – deplasare, Șupac Inna – deplasare, Diacov Dumitru – deplasare, Reșetnicov Artur – deplasare, Pistrinciuc Vadim – cerere, Mocanu Gheorghe – cerere, Spatari Mihaela – cerere, Hotineanu Vladimir – concediu medical.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Sînt 93 de deputați în sală, avem cvorumul, putem începe.

Să onorăm Drapelul de Stat. (*Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.*)

O chestie de organizare. Luînd în considerare că nu avem numărătorul pe sectorul nr.3, o să-l rog pe domnul Carpov, dumneavoastră dacă ați putea astăzi să ne ajutați cu numărarea voturilor pe sectorul nr. 3, deoarece domnul Mocanu nu este astăzi. Nu acum, în general, ca să fiți în ajutor astăzi.

La fel, am să mă adresez numărătorilor să fie astăzi alături de noi activi, deoarece vom avea voturi pentru lectura a doua și vom avea nevoie de suportul și asistența voastră.

Înainte de a trece la discuții pe marginea ordinii de zi și a propunerilor care sînt făcute în baza Regulamentului, dați-mi voie să fac cîteva anunțuri. Și, în primul rînd, aș vrea să vă anunț că în perioada premergătoare ședinței de astăzi și-a sărbătorit ziua de naștere colegul nostru Artur Reșetnicov. Să-i urăm un „La mulți ani”, realizări frumoase și felicitări. (*Aplauze.*) Dumnealui astăzi dimineață a plecat în deplasare, să fim cu gîndul bun la el și la toți colegii noștri.

La fel, în baza Regulamentului, dar și a legii, și anume a articolului 45 din Codul audiovizualului, vreau să vă anunț că la cîteva membri ai Consiliului Coordonator al Audiovizualului le-au expirat mandatele, și

anume lui: Iurie Colesnic, Olga Barbălată și Cristina Duca, care au fost numiți în funcție prin Hotărârea Parlamentului nr. 260 din 15 noiembrie 2012.

În baza alineatului (8) al articolului 45 din Codul audiovizualului, vreau să anunț public, așa cum prevede legea, în plenul Parlamentului și să solicit Comisiei parlamentare cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media și Comisiei parlamentare juridice, numiri și imunități să inițieze procedura de selectare și de desemnare a noilor membri în Consiliul Coordonator al Audiovizualului.

Mulțumim frumos colegilor din Comisia juridică și Comisia cultură pentru ... anticipat într-un fel, ca avans, și vă rugăm frumos să începeți procedura de selectare a candidaților.

Biroul permanent, la ședința sa de ieri, a aprobat proiectul ordinii de zi, care a fost repartizat, el este divizat deja pentru două zile, după cum vedeți, sînt cîteva proiecte în lectura a doua astăzi și cîteva în lectura întîi. Vreau să anunț că pentru lectura întîi sînt și proiectele de lege care au și avut un impact deja în societate legate de salarizare.

Vă mulțumim, domnule ministru și colegilor de la Ministerul Finanțelor, că sînteți astăzi alături de noi, dar vă rugăm să aveți un picuț de răbdare că avem procedura noastră, zic eu, tradițională de încălzire în ziua de joi, ca propuneri pentru ordinea de zi în baza Regulamentului Parlamentului.

Și aș începe cu propunerea venită din partea colegilor din Frațiunea Partidului Socialiștilor care propun introducerea pe ordinea de zi în perioada 15–16 noiembrie a proiectului de Lege pentru completarea Legii ocrotirii sănătății. Este vorba despre proiectul nr. 47 din 22 februarie 2018.

Cine ar prezenta argumentele?

Domnule Odnostalco,

Vă rugăm frumos, aveți un minut la dispoziție pentru a vă argumenta propunerile.

Luînd în considerare că sînt foarte multe propuneri, rog frumos toți cei care vin cu argumente să se încadreze într-un minut.

Vă mulțumesc foarte mult.

Domnul Vladimir Odnostalco:

Уважаемые депутаты,

Уважаемый Председатель Парламента,

Проект №47 от 22 февраля 2018 года предполагает следующее: предполагает введение для всех новорожденных так называемой коробки для новорожденного. Этот проект был нами зарегистрирован 22 февраля 2018 года, как я и сказал ранее, Правительство своим

постановлением уже много позже принимало подобное решение. Но было бы правильно со всех точек зрения закрепить это в соответствующем законе для того, чтобы наши будущие мамочки получали это на законных основаниях и чтобы это обеспечивалось государством, как это и должно быть.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

N-o să intrăm foarte mult în detalii în privința raportului sau neraportului, avizului și restul, voi supune votului.

Cine este pentru introducerea subiectului pe ordinea de zi, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută această propunere.

Vă mulțumesc foarte mult.

Următorul subiect, care este propus, la fel, de colegii din Frațiunea Partidului Socialiștilor, ține de introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 49 din 22 februarie 2018 pentru modificarea și completarea Legii cu privire la cultura fizică și sport.

Domnule Bolea,

Vă rugăm frumos, poftiți argumentele dumneavoastră.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Noi solicităm introducerea acestui proiect, ca să fie discutat în cadrul ședinței. Avem în ultima perioadă multe medalii, avem sportivi care s-au remarcat pe arena internațională și în Legea cu privire la cultura fizică și sport există unele prevederi legate de protecția socială a sportivilor. În același timp, noi am uitat, stimați colegi, de acei dascăli, acei antrenori care ani de zile selectează acești sportivi, îi pregătesc pentru a obține performanțe pe arena internațională.

În Legea actuală cu privire la cultura fizică și sport, din păcate, nu se regăsesc prevederi legate de protecția socială a antrenorilor și ceea ce noi propunem – acele pensii de merit pentru antrenorii noștri.

De aceea noi solicităm introducerea în ordinea ...

Domnul Andrian Candu:

Da. Vă mulțumim frumos.

Proiectul nr. 49 din 22 februarie 2018 cu argumentele expuse.

Cine este pentru ca acest subiect să fie introdus pe ...

Ce nu funcționează microfoanele?

Da, știți vorba aia: „Orice aparat electric lucrează mai bine dacă îl pui în priză”. Așa-i și chestia cu cartela.

Domnule Carp,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Lilian Carp:

Domnule Bolea.

Cu adevărat, noi avem în ultimul timp rezultate, unele chiar sînt împlătoare în detrimentul faptului, așa că nu există din partea statului acea asistență necesară, dar eu aș mai adăuga aici, dar asta cred că în timpul dezbaterilor, referitor și la sportivii de performanță, care, din păcate, nu sînt în Nomenclatorul profesiilor și toată activitatea lor nu este în stagiul de muncă.

De aceea noi vom susține acest proiect, dar o să rugăm să acceptați și această propunere de a face modificări la Nomenclatorul profesiilor.

Mersi mult.

Domnul Andrian Candu:

Vreau să vă aduc la cunoștință că Guvernul săptămîna viitoare va examina, va da aviz, din cîte înțeleg, pentru alt proiect de lege, inițiat aici, în Parlament, ce ține de pensia viageră pentru antrenori. E același subiect?

Atunci propunerea este ... Am înțeles, am înțeles. N-am știut. Eu am avut o discuție împreună cu domnul Juravschi cu antrenorii și de asta am avut ...

Propunerea este, domnule Bolea, dragi colegi din Frațiunea Partidului Socialiștilor, subiectele să fie discutate atunci împreună, deoarece va fi și avizul Guvernului, ca ele după aia să fie comasate.

Iată de ce propunerea este ca subiectul respectiv să fie introdus săptămîna viitoare pe ordinea de zi și noi să revenim la acest subiect săptămîna viitoare. Vedeți că noi nu votăm astăzi ordinea de zi pentru săptămîna viitoare, deoarece vrem și acel proiect și care mai sînt încă conexate.

De aceea rugămintea este să acceptați ca noi să revenim la acest subiect săptămîna viitoare, miercuri, în ședința Biroului permanent, ca joi, vineri să se regăsească pe ordinea de zi ambele proiecte, ca pe urmă, în lectura a doua, să fie comasate și votate pînă la sfîrșitul acestui mandat.

Sînteți de acord?

Vă mulțumim frumos pentru înțelegere.

Mulțumim frumos. (*Rumoare în sală.*)

Asta-i inițiativa lor din februarie. (*Discuții.*)

Și a noastră.

O altă propunere din partea colegilor din Frațiunea Partidului Socialiștilor... Dar câte propuneri aveți? Multe aveți. (*Discuții.*)

Am înțeles. Toți se pregătesc de alegeri.

Proiectul de lege... pentru a fi introdus în ordinea de zi proiectul de Lege nr. 51 din 22 februarie 2018 pentru completarea Legii ocrotirii sănătății.

Cine prezintă argumentele?

Domnule Odnostalco,

Vă rog frumos, un minut la dispoziție.

Domnul Vladimir Odnostalco:

Уважаемые коллеги, проект закона № 51 от 22 августа 2018 года предполагает следующее. На сегодняшний день мамы, которые не имеют естественного молока по тем или иным причинам, должны получать и получают сухие смеси. Но на сегодняшний день это не закреплено в законодательстве. Они получают исходя из тех возможностей, в рамках тех возможностей, которыми обладают районные советы, районная администрация.

Мы предлагаем, чтобы это было закреплено в национальном законодательстве, чтобы под это выделялись бюджетные деньги, и чтобы мамы, которые не имеют возможности кормить собственным молоком, могли обеспечить сухой смесью своих детей.

По этому законопроекту, как и по предыдущему, существует рапорт комиссии.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Cine este pentru a...

Domnule Cobzac,

La acest subiect vreți să vă expuneți? (*Rumoare în sală.*)

Da. Vă mulțumesc frumos.

Cine este pentru a introduce subiectul respectiv pe ordinea de zi, rog să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută propunerea.

Vă mulțumesc foarte mult.

La chestiuni de procedură revenim puțin mai târziu, după epuizarea subiectelor pentru procedura care deja a fost inițiată.

O altă propunere, din partea colegilor din Frațiunea Partidului Socialiștilor, ține de introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 53 din

22 februarie 2018 privind modificarea și completarea Legii privind sănătatea reproducerii.

Domnule Odnostalco,

Vă rog frumos, un minut la dispoziție pentru a vă aduce argumentele și la acest subiect.

Domnul Vladimir Odnostalco:

Уважаемые коллеги, речь идет о наших, о нашем большом... документов и законопроектов из секции материнства, по защите материнства и детства. В данном случае речь идет о дополнении к Закону об охране здоровья № 138. Проект наш № 53 зарегистрирован 22 февраля 2018 года.

Суть в следующем. На сегодняшний день беременные мамы, будущие мамы, беременные женщины не имеют возможностей бесплатно проходить психологическую и медицинскую помощь в том случае, если они курят.

Статистики, сколько таких мам, сколько таких женщин, к сожалению, в Молдове нет, потому что она не ведется.

Мы просим включить законопроект в заседание Парламента, одобрить его, потому что действительно это очень сильно влияет на рождаемость, и это на самом деле большая проблема, которая не просто неизвестна, но и не изучена в Республике Молдова.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Cine este pentru a introduce acest subiect pe ordinea de zi, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută această propunere.

Vă mulțumesc foarte mult.

Următoarea propunere vine din partea, la fel, colegilor din Frațiunea Partidului Socialiștilor privind introducerea pe ordinea de zi a proiectului de Lege privind capitalul familial, proiectul nr. 54 din 22 februarie 2018.

Vă rog frumos, domnule Odnostalco, aveți un minut la dispoziție.

Domnul Vladimir Odnostalco:

Уважаемые коллеги, наш проект закона № 53 от того же числа 22 февраля 2018 года – это премьеры для Республики Молдова. Такого еще не было в Республике Молдова.

Речь идет о проекте закона под названием «Семейный капитал». Мы знаем, на сегодняшний день у нас рождаемость падает, все мировые социологические службы фиксируют у нас динамику падения рождаемости и увеличение смертности.

Политика материнства и детства на уровне государства недостаточно охраняется, поэтому наш инструмент, уникальный инструмент призывает и будет способствовать тому, что увеличит количество детей, которые будут рождаться через дополнительные меры финансовой поддержки семьи.

Просим внести этот законопроект в заседание Парламента и поддержать.

Рапорт комиссии существует.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Cine este pentru a introduce acest subiect pe ordinea de zi, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută propunerea.

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, la fel, colegii din Frațiunea Partidului Socialiștilor propun introducerea pe ordinea de zi de astăzi a audierilor ministrului educației, culturii și cercetării cu privire la câteva subiecte, și anume lipsa pedagogilor, prezentarea informației privind numărul tinerilor specialiști care au fost încadrați în câmpul muncii și măsurile întreprinse de minister în vederea atragerii tinerilor specialiști.

Domnule Batrîncea,

Vă rugăm frumos, aveți un minut la dispoziție.

Domnul Vlad Batrîncea:

Da, mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Cu toții cunoaștem că sistemul nostru educațional suferă de criză a cadrelor didactice. Doar în acest an de studii lipsesc peste 2000 de unități de pedagogi. Este o problemă destul de complexă și complicată. Vîrsta medie a unui profesor, pedagog în sistem este de 57 de ani și considerăm că sistemul educațional are nevoie de măsuri foarte energice și concrete pentru stimularea tinerilor pedagogi și tinerilor specialiști să vină să facă serviciul în sistemul nostru educațional.

Am avut o asemenea audiere anterioară în cadrul comisiei, dar considerăm că este necesară și implicarea Parlamentului în acest subiect cu măsuri de stimulare, inclusiv financiare suplimentare, pentru sistemul educațional.

Rugăm susținerea proiectului.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, domnule Batrîncea.

Cine este pentru introducerea pe ordinea de zi a acestor audieri, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută propunerea.

Vă mulțumim foarte mult.

Următoarea propunere vine din partea colegilor din Frațiunea Partidului Liberal, și anume ce ține de includerea în ordinea de zi de astăzi a chestiunii referitoare la audierea parlamentară a ministrului agriculturii, dezvoltării regionale și mediului, domnului Nicolae Ciubuc, cu privire la situația gravă în care se află producătorii autohtoni de fructe.

Cine...

Doamnă Zotea,

Bine ați revenit și felicitări.

Poftiți, argumentele propunerii.

Doamna Alina Zotea-Durnea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Mergînd săptămîna trecută la nordul Moldovei, am avut posibilitatea să vorbesc cu mai mulți pomicultori care s-au plîns că anul acesta au fost nevoiți să vîndă mere, prune sau nuci pe marginea drumurilor cu cîțiva bănuți sau să le folosească pe unele dintre ele drept hrană pentru animale, să nu le mai culeagă sau să le lase să putrezească în livezi.

Tot ei au rămas cu credite la bănci aproape de faliment și fără vreo sursă de existență în prag de iarnă.

Tot de la ei am aflat, domnule Președinte, că pentru a realiza aceste produse în Federația Rusă trebuie să plătească anumite sume firmelor intermediare care au blagoslovire de la domnul Dodon.

De aceea ar fi bine ca aici Procuratura să se autosesizeze.

De asemenea, permiteți-mi, domnule Președinte și stimați vicepreședinți, să vă transmit din partea fermierilor aceste mere frumoase, astfel încît poate să găsim împreună soluția pentru acești fermieri, ca să nu mai rămîna în...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos. (*Aplauze.*)

Vă rog frumos să dați, în primul rînd, doamnelor.

Vă mulțumim frumos.

În limba engleză se zice: „An apple per day keeps the doctors away”, ceea ce înseamnă că „cîte un măr în fiecare zi ține doctorii departe”.

De aceea, într-adevăr, mîncăți cîte un măr, mai ales producție națională.

Vă mulțumim foarte mult, doamnă Zotea, că vă gândiți la sănătatea noastră, a tuturor, dar și a cetățenilor.

Subiectul, într-adevăr, este unul delicat, este unul sensibil. Dacă ați propune, de exemplu, ca acest subiect să fie discutat nu astăzi, așa pe neprins de veste, dar să pregătim aceste audieri, de exemplu, săptămîna viitoare, noi am fi putut să revenim la acest subiect la ședința Biroului permanent, să-l anunțăm pe ministru, să vedem dacă el este în țară săptămîna viitoare, să vină cu o informație mai amplă poate nu numai cu referire la mere, prune și nuci, dar și la altele.

De aceea, dacă sînteți de acord, eu îmi asum angajamentul să vorbesc cu dumnealui, să convenim în următoarele două-trei săptămîni, cînd el este disponibil, cînd este gata și să revenim la acest subiect fără ca să-l pun acum la vot și, din punct de vedere procedural, să fie respins.

Sînteți de acord?

Vedeți.

Vă mulțumesc foarte mult.

Vedeți ce face un măr și o abordare constructivă? (*Rumoare în sală.*)

Nu, nu, nu.

Dacă credeți că așa, cu un măr, poți să cumperi un Președinte de Parlament – greșiți.

Domnule Voronin,

Vreau să vă rog frumos, dacă e chestiune de procedură să revenim. Mai am doar două-trei demersuri și după aia revenim la chestiune de procedură, că mai sînt și alți colegi. (*Discuții.*)

N-o să uitați.

Vă rog frumos... Mărul ajută și la memorie. (*Rîsete în sală.*)

Rog Secretariatul să transmită domnului președinte Voronin mărul, ca să nu uite cumva pînă la procedură.

O propunere din partea Frațiunii Partidului Liberal este de a introduce pe ordinea de zi de astăzi a audierilor doamnei Viorica Cărare, președintele Consiliului Concurenței, cu privire la instaurarea unui monopol la exportul de cereale prin Portul Giurgiulești a Companiei „Trans-Oil”.

Vă rog frumos, la acest subiect, domnule Carp, poftiți, aveți un minut la dispoziție.

Domnul Lilian Carp:

Noi dorim să o invităm la audieri pe doamna Viorica Cărare, care este reprezentantul sau președintele Consiliului Concurenței, autoritate publică

autonomă responsabilă de a preveni instaurarea monopolului, și anume vorbim despre exportul de cereale prin Portul Giurgiulești.

Din informațiile care sînt din partea exportatorilor și producătorilor din Republica Moldova, este o problemă că există monopolizare din partea Companiei „Trans-Oil”, iar ceilalți producători sînt nevoiți să facă acest export prin porturile din România, fapt care ridică prețul la transport pînă în porturile din România și astfel se achiziționează la un preț mai scăzut de la producători și avem o situație care aduce, practic, la falimentarea din partea producătorilor de cereale din Republica Moldova din cauza situației create.

Mersi mult.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

La acest subiect, domnul Țap.

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Iurie Țap:

În contextul propunerii colegilor noștri, noi credem că este și cazul audierii ministrului economiei și infrastructurii, pentru că una dintre probleme este transportarea pe calea ferată... este problema monopolului, dar, de fapt, monopolului ascuns... este vorba despre problema vagoanelor, altele. Despre aceasta au sesizat mai mulți fermieri din raionul Florești cu care am discutat și credem că subiectul cere o discuție și în contextul activității Guvernului.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Cine este pentru a introduce acest subiect pe ordinea de zi, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută propunerea.

Vă mulțumesc foarte mult.

Și ultima propunere făcută în mod regulamentar ține de propunerea venită din partea colegilor din cîteva fracțiuni, și anume Frațiunea Partidului Liberal Democrat și Frațiunea Partidului Liberal... ține de solicitarea audierii Guvernului pentru perioada respectivă – sesiunea de toamnă, pînă la finele sesiunii.

Vreau să vă aduc la cunoștință că am avut deja o discuție cu domnul Prim-ministru la acest subiect, și anume la venirea în plenul Parlamentului pentru raportul de activitate, luînd în considerare că sîntem la finele și al sesiunii, dar și al mandatului. Lucrul ăsta se va realiza în prima jumătate a lunii decembrie, în primele două săptămîni ale lunii decembrie, deja este

agreat. Ziua ca atare și, bineînțeles, ora va fi stabilită prin Biroul permanent. Deci deja lucrul ăsta este agreat.

Domnule Țap,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc pentru această precizare, pentru această informare.

Noi credem că Guvernul, atunci când va fi audiat, trebuie să se expună și privind implementarea prevederilor Acordului de Asociere.

Or, votul de ieri al Parlamentului European, prin care, practic, a fost declarată nesatisfăcătoare starea de lucruri, este unul foarte important pentru viitorul Republicii Moldova.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Vom transmite Primului-ministru și această solicitare ca, într-adevăr, ... raportul Domniei sale să fie cât mai desfășurat pe mai multe subiecte.

Și acum chestiuni de procedură.

Pînă la subiecte de procedură, mai există o propunere din partea unui autor al proiectului și, bănuiesc, este vorba despre un proiect care e subiectul nr. 5 de pe ordinea de zi, proiectul nr. 258, inițiator – domnul Creangă.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnule Creangă Ștefan,

Poftiți.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

În calitate de autor și președinte al Comisiei economie, buget și finanțe, propun ca subiectul nr. 5 din ordinea de zi, proiectul nr. 258 să fie amînat pentru săptămîna viitoare.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Atunci el va fi exclus de pe ordinea de zi de astăzi și de mîine din această săptămîină.

Vă mulțumim foarte mult, domnule președinte Creangă.

Și acum chestiunile de procedură.

Domnule președinte Voronin,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Vladimir Voronin:

Da. Eu am înțeles așa despre măr aici ...

Mata apeși acolo special ca să se deconecteze sau cum?

Ridică mâinile în sus. (*Rîsete în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Eu n-am pus mîna pe buton. Stau așa.

Domnul Vladimir Voronin:

Это надо рассматривать как яблоко раздора, dar nu altfel.

Și în legătură cu aceasta, eu vreau să vă felicit – guvernarea, majoritatea parlamentară, cu „успешный провал европейской интеграции”, nota care ați primit-o în Parlamentul European.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnule Grișciuc,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Simion Grișciuc:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Avem o noutate minunată pe care vreau să-mi îngăduiți s-o împărtășesc cu colegii din Parlament. Recent, câteva zile în urmă, Republica Moldova sau Rezervația „Prutul de Jos” a fost inclusă în patrimoniul mondial UNESCO, fapt care se întâmplă pentru prima dată în Republica Moldova, fapt care îmi dă dreptul și îmi oferă posibilitatea să felicit, în primul rînd, colegii noștri din Comisia mediu și dezvoltare regională, care au muncit foarte mult la prezenta hotărîre.

De asemenea, vreau să aduc mulțumiri colegilor din întregul plen al Parlamentului care au reușit și au votat prezenta hotărîre de instituire a Rezervației biosferice.

Nu în ultimul rînd, aș vrea să-l felicit pe domnul Anatol Rășină, cel care a adus proiectul în Republica Moldova și cel care a fost managerul de proiect, bineînțeles, gestionarul, și cel care a implementat în viață – Agenția „Moldsilva”, în persoana domnului Ion Haralampov...

Domnul Andrian Candu:

Continuați, vă rog frumos.

Poftiți.

Domnul Simion Grişciuc:

Este un fapt îmbucurător, pentru că este unicul proiect care va aduce la conservarea biodiversității în Republica Moldova și cel care va spori încrederea turiștilor care vor veni în continuare să ne vadă plaiul nostru, nu doar pentru vinuri și nu doar pentru Orheiul Vechi, ci și pentru Rezervația biosferică „Prutul de Jos”.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Într-adevăr, merită, toți cei care au contribuit, aplauze din partea noastră. (*Aplauze.*)

Mulțumim frumos pentru toți cei care au muncit și și-au adus suportul său pentru reușita respectivă ca, într-adevăr, să fim incluși în Registrul UNESCO.

În continuare...

Vă mulțumim foarte mult, domnule Grişciuc, pentru anunțul respectiv care, într-adevăr, este o noutate minunată.

Domnule Cobzac,

Vă rugăm frumos, de procedură, poftiți.

Domnul Grigore Cobzac:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Cu referire la ordinea de zi, este vorba despre două proiecte de legi nr. 397 și nr. 398 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.

Vă reamintesc că Comisia economie, buget și finanțe este coraportor pe aceste două proiecte de legi. Și vă informez suplimentar că în comisie noi nu am discutat aceste două proiecte de legi, nu există coraportul comisiei. Și solicităm să fie retrase de pe ordinea de zi până la discuția în Comisia economie, buget și finanțe.

Din informația de care dispunem, și în alte comisii nu s-a discutat acest proiect despre care atîta se vorbește.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Într-adevăr, subiectul respectiv a fost discutat și în cadrul Biroului permanent. La fel, în această dimineață am avut un schimb de opinii și cu Ministerul Finanțelor, și cu colegii din comisia... raportul are, la fel și cu președintele Comisiei economie, buget și finanțe.

Prin vot, Parlamentul se va expune pe marginea... dacă rămîne acest subiect pe ordinea de zi sau nu.

Domnule Novac,

Vă rugăm frumos, poftiți, foarte scurt, dacă aveți pentru procedură.

Domnul Grigore Novac:

Domnule Președinte,

Cu titlu de replică, deoarece am fost vizat...

Domnul Andrian Candu:

N-a fost dată nici o mențiune.

Domnul Grigore Novac:

Ba da, a fost. Probabil, v-a scăpat.

Noi ne bucurăm că doamna Zotea a revenit în Parlament și deja și a plecat. Așa pe 20 de minute, rejeor. Ne bucurăm de altfel că dumneaei a aflat că la nordul Moldovei sînt sate, tot este un lucru binevenit.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos, domnule Novac.

Cer scuze.

Nu a fost menționată Frațiunea Partidului Socialiștilor sau personal dumneavoastră.

A fost menționat Președintele țării, domnul Dodon. (*Rumoare în sală.*)

Dumneavoastră nu aveți nici procură din partea lui, nu reprezentați instituția prezidențială.

Și mai mult decît atît, potrivit Constituției, Președintele Dodon este apolitic, și nu este membru de partid din cîte...

Vă mulțumim frumos.

De aceea să trecem la ordinea de zi, și anume la votul pe ordinea de zi.

Luînd în considerare cele menționate și de domnul Cobzac, eu **supun votului ordinea de zi precum ea este propusă de Biroul permanent**, ceea ce presupune că dacă plenul Parlamentului va decide și va aproba această ordine de zi, subiectele respective vor rămîne pe ordinea de zi.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut și au aprobat ordinea de zi în forma și propunerea făcută de Biroul permanent.

Să trecem atunci la muncă.

Primul subiect pe ordinea de zi este **proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, proiectul**

nr. 254 din 12 iulie 2018, subiect aflat în lectura a doua în plenul Parlamentului astăzi.

Și prezintă raportul comisiei, domnul Carpov, președintele Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică.

Vă invităm la tribuna principală pentru a prezenta raportul.

Domnul Eugen Carpov:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Vă prezint raportul asupra proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative cu numărul 254 din 12.07.2018 pentru lectura a doua.

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, inițiativă legislativă a Guvernului Republicii Moldova și comunică următoarele.

Inițiativa legislativă supusă examinării are ca scop amendarea unui șir de acte legislative care conțin denumirea „Departamentul instituțiilor penitenciare” și ajustarea acesteia la prevederile Legii nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare. Proiectul a fost aprobat în prima lectură în ședința plenară din 12 octombrie 2018.

Pentru lectura a doua, membrii comisiei au luat în considerare obiecțiile și propunerile înaintate, iar decizia este expusă în sinteză, parte componentă a prezentului raport.

Urmare a dezbaterilor, membrii Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică au propus, cu votul majorității membrilor săi, examinarea și adoptarea proiectului de lege în lectura a doua.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, domnule președinte Carpov.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Înainte de a încheia dezbaterile la acest subiect, vreau să vă întreb, dragi colegi, onorat Plen, au fost cîteva propuneri ca pentru eficiență să supun votului stabilirea orei votului. Și propunerea mea este ca ora votului să fie ora 12.00. Dacă sînteți... 12.00, nu 24.00, domnule Novac. *(Discuții în sală.)*

Cine este pentru stabilirea votului la ora 12.00, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Procedural, a fost agreat de plenul Parlamentului ca toate proiectele care sînt examinate pînă la ora 12.00 să fie supuse votului la ora 12.00. Asta

nu înseamnă însă, dragi colegi, că imediat ați și plecat din sala plenului, fiindcă cvorumul încă este, potrivit actualului Regulament al Parlamentului, o regulă obligatorie. În schimb, mâine, când se va discuta noul Cod al Parlamentului, s-ar putea să vedeți unele noutăți.

Se încheie aici dezbaterile la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 254 din 12 iulie 2018 și se va supune votului la ora 12.00.

Următorul subiect pe ordinea de zi, subiectul nr. 2, **proiectul de Lege privind procedura notarială, proiectul nr. 241 din 9 iulie 2018, aflat, la fel, în lectura a doua.**

O invităm la tribuna principală pe doamna Apolschii, președintele Comisiei juridice, numiri și imunități, să ne prezinte raportul comisiei.

Poftiți, vă invităm.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc, stimate domnule Președinte.

Onorat Parlament,

Comisia a examinat proiectul de Lege privind procedura notarială, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă a Guvernului.

Prezentul proiect, așa cum s-a menționat în cadrul examinării pentru lectura întâi, a fost elaborat în scopul asigurării reglementării procedurii notariale, în vederea adaptării la noile reglementări în materie civilă, dezvoltarea domeniului procedurii notariale și acoperirea unor lacune existente.

Vă aduc aminte, onorat Plen, proiectul de lege a fost aprobat în primă lectură în ședința plenară din 27 septembrie 2018. Pentru... pare-mi-se că octombrie, dar bine...

Pentru lectura a doua, comisia a examinat amendamentele deputaților, propunerile comisiilor permanente și obiecțiile de ordin tehnico-legislativ ale Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului. Decizia comisiei aferent propunerilor și amendamentelor respective este reflectată în sinteza care este parte componentă a prezentului raport.

În rezultatul dezbaterilor, comisia, cu votul majorității membrilor, propune proiectul de Lege nr. 241 din 9 iulie 2018 spre examinare și adoptare în lectura a doua.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Și dacă astfel putem să încheiem dezbaterile, încheiem dezbaterile la proiectul de Lege privind procedura notarială, proiectul nr. 241 din 9 iulie 2018 și revenim la procedura de vot la ora 12.00.

Următorul subiect pe ordinea de zi pentru examinare și dezbateri în lectură finală este subiectul nr. 3, **proiect de Lege pentru modernizarea Codului civil și modificarea și completarea unor acte legislative, fiind vorba despre proiectul cu numărul de înregistrare 135 din 27 aprilie 2018.**

O invităm la tribuna principală pe președintele Comisiei juridice, numiri și imunități, doamna Apolschii, să ne prezinte raportul comisiei.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Onorat Plen,

Comisia a examinat proiectul de Lege privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative, inițiativă legislativă a Guvernului.

Proiectul a fost aprobat în primă lectură în ședința plenară din 31 mai 2018 și adoptat în lectura a doua la data de 19 iulie 2018.

La faza redactării au fost identificate unele inexactități care necesită a fi precizate, și anume la articolul 1501, în vederea asigurării aplicabilității normei juridice, s-a propus abrogarea literei a) de la alineatul (1), or, inițial, scopul autorului a fost de a indica notarul competent cu păstrarea testamentului întocmit de alte autorități.

În acest sens, alineatul (1) se completează cu sintagma „autentificate de alte persoane abilitate prin lege”.

Ținând cont de complexitatea prezentului proiect de lege, comisia a acceptat propunerea autorilor de modificare a termenului de intrare în vigoare a prezentului proiect de lege. Astfel, în cuprinsul articolului III, Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova, cuvintele „1 ianuarie 2019” se substituie cu cuvintele „1 martie 2019”.

În rezultatul examinării, Comisia juridică, numiri și imunități în conformitate cu prevederile articolului 71 din Regulamentul Parlamentului, cu votul majorității membrilor, propune proiectul de Lege nr. 135 din 27 aprilie 2018 spre adoptare în lectură finală în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, doamnă președinte Apolschii.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Încheiem dezbaterile la proiectul nr. 135 din 27 aprilie 2018 și revenim la ora votului stabilită pentru ora 12.00.

În continuare, subiectul nr. 4 de pe ordinea de zi, **proiectul nr. 399 din 13 noiembrie 2018 ce ține de eliberarea din funcție a unor judecători a Curții Supreme de Justiție.**

Este un proiect de hotărâre pe care îl prezintă doamna Apolschii și în calitate de autor, dar și în calitate de președinte al Comisiei juridice, numiri și imunități.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Inițial, cred că ar trebui să dau citire proiectului de Hotărâre privind eliberarea din funcție a unor judecători ai Curții Supreme de Justiție.

„În temeiul articolului 25 alineatul (1) litera a) și articolului 26 din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului,

Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Articolul 1. – Se eliberează din funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, în baza cererii de demisie:

- Dumitru Visternicean din data de 23 noiembrie 2018;
- Elena Covalenco din data de 23 noiembrie 2018;
- Iulia Sîrcu;
- Valeriu Doagă.

Articolul 2. – Se eliberează din funcția de judecător și vicepreședinte al Curții Supreme de Justiție, președinte al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ, în baza cererii de demisie, din data de 28 noiembrie 2018:

- Tatiana Vieru.

Articolul 3. – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.”

În baza acestei hotărâri a fost întocmit raportul comisiei care, cu votul unanim, propune Parlamentului pentru examinare și adoptare proiectul de Hotărâre nr. 399 din 13 noiembrie 2018.

Onorat Plen,

Țin să menționez că deja după examinarea acestui proiect de hotărâre, Consiliul Superior al Magistraturii a intervenit cu un demers prin care solicită restituirea dosarelor și retragerea cererilor de demisie a doamnei Tatiana Vieru și a domnului Valeriu Doagă. Și, în acest scop, solicită remiterea, fără examinare, către Consiliul Superior al Magistraturii, a dosarelor personale ale judecătorilor vizați.

În acest context, și anexat ... vreau să informez plenul că au fost anexate și cererile prin care solicită retragerea cererilor de demisie a judecătoarei Tatiana Vieru și a judecătorului Valeriu Doagă.

În acest context, pentru stenogramă, aș vrea să propun ca din proiectul de hotărîre prezentat atenției dumneavoastră să fie exclus din articolul 1 poziția „Valeriu Doagă” și articolul 2 să fie exclus, care vizează eliberarea din funcția de judecător și vicepreședinte al Curții Supreme de Justiție, președinte al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ – Tatiana Vieru.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Întrebări în adresa autorului?

Și prima intervenție – din partea doamnei Ciobanu Maria.

Vă rugăm frumos.

Domnule Cobzac,

Cer scuze, i-am dat doamnei ... înaintea dumneavoastră, vă supărați?

Doamnă Ciobanu,

Vă rog.

Doamna Maria Ciobanu:

Doamnă președinte al comisiei,

Poate deschideți parantezele pentru cetățeni, în ce constă acest joc: ba scrie cerere, ba își ia „cordelele” și pleacă, ba se întoarce? Spuneți-mi, vă rog, ce este cu jocul acesta de depunere a cererilor și pe urmă de retragere a cererilor? Ce se întâmplă cu magistrații din statul Republica Moldova? Nu că mi-ar părea rău, Doamne ferește, eu aș fi foarte fericită dacă ei ar pleca în corpore. Pur și simplu, mă gândesc că e un joc la care sînteți obligată dumneavoastră, în calitate de președinte, să le dați unele explicații cetățenilor.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc.

Dar chiar nu mă văd obligată să dau răspuns, pentru că mă depășește această întrebare. Asta îl vizează, este dreptul fiecărui judecător în parte. Acesta este cadrul legal care determină sau care prevede mai bine-zis acest drept.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

În continuare – domnul Cobzac.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Grigore Cobzac:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

În continuarea întrebării doamnei Ciobanu. Iată când au fost numiți în funcție acești judecători, au fost prezenți aici, în Sala plenului, a fost posibil să le acordăm întrebări, solicitarea mea este să fie în Sala plenului și să răspundă la întrebări și când ei și-au prezentat demisia. Ar fi logic asta și corect din partea lor cel puțin.

Eu propun ca ei să fie invitați și noi să avem posibilitatea să vedem ce este cu această demisie colectivă? Că noi putem s-o numim, cinci cereri – este deja o demisie colectivă. Vrem să vedem: dacă este totul legal, dacă ei au fost supuși presiunilor, care sînt cauzele adevărate? Poate nu sînt indicate în cerere ș.a.m.d.

Doamna Raisa Apolschii:

Stimate coleg,

Eu am obligațiunea să vă aduc la cunoștință decizia comisiei, noi am verificat dacă se conformează prevederilor legale. Dar obligativitatea prezenței acestor judecători ține de votul plenului Parlamentului. Dacă plenul consideră și votează necesară prezența dînșilor, eu personal nu mă pot împotrivi și nici n-am s-o fac.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Nu este, cel puțin, pe moment procedural sau nici ca tradiție ca să se pună întrebări persoanelor care scriu cerere de demisie, este a lor dorință. Și nici etic nu ar fi să fie întrebați aici, în plenul Parlamentului, de ce pleacă?

Precizare, vă rugăm frumos, domnule Cobzac, poftiți.

Domnul Grigore Cobzac:

Că și etic, și logic ar fi, noi am vrea să cunoaștem dacă nu au fost exercitate presiuni asupra lor, cel puțin? Și alte momente ar fi.

Dar în fond eu readresez solicitarea mea domnului Președinte al Parlamentului și aș dori ca să o puneți la vot. Să se exprime plenul prin vot.

Domnul Andrian Candu:

Nu pot să pun astfel de propunere la vot, domnule Cobzac, să aducem pe cineva în fața plenului să fie interogat. Haideți, sînt și norme democratice.

Dacă nu sînt alte întrebări în adresa autorilor și comisiei, rog frumos să încheiem dezbaterile la acest subiect.

Vă mulțumim foarte mult, doamnă președinte Apolschii.

Aici se încheie dezbaterile la proiectul nr. 399 din 13 noiembrie 2018 și revenim la ora votului care este stabilită, potrivit deciziei plenului, la ora 12.00.

Următorul subiect este subiectul nr. 6 de pe ordinea de zi, **proiectul de Lege pentru modificarea Legii insolvenței, proiectul cu numărul de înregistrare 130 din 28 aprilie 2017.**

Prezintă proiectul domnul ...

Mai bine-zis e proiect aflat **în lectura a doua.**

Respectiv, prezintă raportul Comisiei economie, buget și finanțe președintele comisiei, domnul Creangă.

Vă rugăm frumos.

Vă invităm la tribuna principală.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat pentru lectura a doua proiectul de Lege nr. 149 pentru modificarea Legii insolvenței și comunică următoarele.

Inițiativa legislativă pentru modificarea Legii insolvenței propune modificarea articolului 14 din lege, prevederile căruia descriu obligațiile debitorului în procedura de depunere a cererii introductive în baza căreia se intenționează procesul de insolvență, cu substituirea răspunderii penale cu răspunderea contravențională, în cazul în care debitorul nu respectă prevederile legale privind depunerea cererii respective.

Informăm că pentru lectura a doua la proiectul de Lege pentru modificarea Legii insolvenței nu au parvenit careva amendamente din partea deputaților.

Proiectul de lege redactat este prezentat în anexa la prezentul raport.

În rezultatul examinării, Comisia economie, buget și finanțe, cu votul majoritar, propune plenului Parlamentului adoptarea proiectului de Lege nr. 130 în lectura a doua.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult, domnule președinte Creangă:

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Aici încheiem dezbaterile la proiectul nr. 130 din 28 aprilie 2017, vom reveni la ora votului.

Următorul subiect pe ordinea de zi este subiectul nr. 7, la fel un **proiect de lege aflat în lectura a doua, proiectul cu numărul de înregistrare 414 din 29 octombrie 2015, proiectul de Lege pentru modificarea articolului 295 din Codul fiscal.**

Vă rugăm frumos, domnule președinte Creangă, să ne prezentați raportul comisiei la acest subiect.

Domnul Ștefan Creangă:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege privind modificarea articolului 295 din Codul fiscal, aprobat în prima lectură în Parlament, înaintat cu drept de inițiativă legislativă de către un grup de deputați și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege prevede abrogarea literei a) din articolul 295 al Codului fiscal, fiind, astfel, anulată scutirea de plata taxelor locale a autorităților publice și instituțiilor finanțate de la bugetele de toate nivelurile.

Prin această inițiativă legislativă se propune că autoritățile și instituțiile locale vor achita taxele locale și alte plăți obligatorii la bugetul de stat, ceea ce ar presupune o sarcină imposibilă și nejustificată.

Potrivit avizului Guvernului Republicii Moldova, obligarea autorităților publice și instituțiilor finanțate de la toate bugetele de toate nivelurile să achite taxele locale presupune cheltuieli bugetare a căror sursă de acoperire nu a fost identificată, ori potrivit prevederilor alineatului (6) al articolului 131 din Constituție: nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.

Totodată, ținem să relatăm că alineatul (4) al articolului 131 din Constituție prevede că orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai dacă sînt acceptate de Guvern.

Pornind de la cele menționate și ținînd cont de avizul negativ al Guvernului, Comisia economie, buget și finanțe propune proiectul de lege spre respingere.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Sînt întrebări în adresa autorului, dar vă atrag atenția că ... Cer scuze, vă atrag atenția că sîntem în lectura a doua și pun întrebări autorii amendamentelor.

Doamnă Bodnarencu,

Dumneavoastră aveți amendament?

De la microfonul doamnei Șupac, vă rog frumos, poftiți.

Doamna Elena Bodnarencu:

Da. Mulțumesc.

La mine, spre regret, iarăși nu lucrează microfonul.

Nu sînt autorul amendamentelor, dar sînt autorul inițiativei și vreau să vă întreb, domnule Creangă, cum întărim noi, totuși, baza fiscală a primăriilor dacă refuzăm inițiativele venite de la deputați și Guvernul nu vine cu inițiativele proprii în domeniul dat?

Domnul Ștefan Creangă:

Vă mulțumesc, doamnă deputat, de întrebare.

Sigur că baza fiscală trebuie mărită la autoritățile publice locale, însă nu prin metoda de a obliga toate autoritățile publice finanțate din bugetul de stat să achite aceste taxe locale. Este o modificare care, de fapt, a fost o înțelegere între autorități și Guvern de la bun început, că toate autoritățile nu vor achita aceste taxe.

Înțelegere reciprocă.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Doamnă Bodnarencu,

Vă rog frumos, dacă aveți a doua întrebare sau precizare.

De la microfonul doamnei Șupac.

Doamna Elena Bodnarencu:

Mulțumim.

Da, am întrebarea a doua. Atunci de ce noi obligăm primăriile să achite statului, spre exemplu, actele pentru defrișarea arborilor, alte acte de perfecționare a documentelor în cadastru și aici nu socotim că primăriile sînt reprezentanții statului? Una.

Și de unde ele colectează aceste surse tot nu socotim noi statul.

Domnul Ștefan Creangă:

Vă mulțumesc de întrebare.

Eu aș vrea să pun întrebare reciprocă: dar de ce statul subvenționează autoritățile publice locale cînd nu este... cînd este deficit în buget?

Adică, haideți să spunem lucrurilor pe nume. La momentul actual statu-quo acesta încă urmează să fie examinat pentru ca să planificăm corect. Eu cred că Congresul Autorităților Publice Locale trebuie să aibă o întrevvedere cu Guvernul, să discute foarte clar, să facă calculele necesare, Ministerul Finanțelor să facă calculele necesare și atunci o să se ajungă la un consens propriu-zis.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Aici se încheie dezbaterile la proiectul nr. 414 din 29 octombrie 2015.

Și vom trece la procedura de vot la ora stabilită.

În continuare, subiectul nr. 8 de pe ordinea de zi, **proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii apelor. Este vorba despre proiectul cu numărul de înregistrare 59 din 28 februarie 2018, aflat în lectura a doua.**

Iată de ce îl invităm la tribuna principală pe președintele comisiei de specialitate, Comisia mediu și dezvoltare regională, președintele ei domnul Mudreac.

Vă invităm la tribuna principală.

Domnul Radu Mudreac:

Da. Vă mulțumesc.

Onorat Parlament,

Stimați colegi,

Comisia mediu și dezvoltare regională a examinat, pentru lectura a doua, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 272 din 23 decembrie 2011, prezentat de către Guvernul Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege vine să completeze Legea apelor nr. 272 din 23.12.2011 cu prevederi noi care identifică și desemnează zonele protejate, asigurând astfel transpunerea prevederilor articolului 6 și anexei IV a Directivei 2000 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei.

Pentru lectura a doua, Comisia mediu și dezvoltare regională a examinat obiectiile și propunerile parvenite la proiect care sînt parte, sînt prezentate în sinteză ca anexă la raport.

Printre amendamentele esențiale acceptate de comisia parlamentară de profil menționăm introducerea unui șir de noțiuni cum sînt: „bilanțul apelor”, „construcții hidrotehnice”, „managementul bazinal”, „rețeaua

hidrografică” și altele, pentru a asigura temei legal ansamblului de date și informații necesare completării și gestionării Cadastrului de Stat al Apelor.

Pentru a evita confundări cu termenul „zona protejată”, au fost propuse și definite... definire clară a noțiunii „zone de protecție”.

De asemenea, în vederea asigurării unei armonizări eficiente, au fost ajustări la articolul 19¹ „Zone protejate” la prevederile anexei 4 punctul 1 alineatul (4) din Directiva-cadru a apei.

La fel, proiectul de lege a fost completat cu articolul 19² „Construcții hidrotehnice” în scopul realizării planului de activitate al Guvernului care stabilește crearea Registrului de stat al patrimoniului hidrotehnic și evaluarea stării tehnice a acestuia.

Pornind de la cele expuse și ținând cont de amendamentele acceptate, Comisia mediu și dezvoltare regională, cu votul unanim al membrilor prezenți, propune proiectul de Lege nr. 59 pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 272 din 23 decembrie 2011 pentru examinare și adoptare în lectura a doua.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, domnule președinte Mudreac.

Nu mai sînt alte întrebări în adresa comisiei.

Încheiem aici dezbaterile la proiectul nr. 59 din 28 februarie 2018.

Vom reveni la procedura de vot, precum a fost agreat, la ora 12.00.

Următorul subiect de pe ordinea de zi este subiectul nr. 9, **proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 419 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat. Este proiectul cu numărul de înregistrare 368 din 31 octombrie 2018.**

Prezintă proiectul domnul Armașu, ministru al finanțelor.

Îl invităm la tribuna principală.

Domnul Octavian Armașu – ministru al finanțelor:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Se prezintă spre atenția dumneavoastră proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 419 din 22 decembrie 2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat.

Proiectul de Lege pentru modificarea legii menționate a fost elaborat în temeiul modificării legislației (Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor și Legea nr. 1 din 16 martie 2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancaară), precum și în vederea îmbunătățirii managementului riscurilor de credit care este asumat de Ministerul Finanțelor.

Ministerul Finanțelor este autorizat să efectueze operațiuni de recreditare fie direct prin intermediul băncilor, cât și al organizațiilor de creditare nebancară, fie prin intermediul subdiviziunilor special create pentru scopuri de recreditare.

Scopul proiectului este simplificarea și unificarea procesului de selectare a băncilor și a organizațiilor de creditare nebancară, participanți la proiectul recreditării surselor externe, doar de Ministerul Finanțelor prin intermediul Directoratului Liniei de Credit și asigurarea conformității cu terminologia utilizată în legile sus-menționate.

Ministerul Finanțelor, prin intermediul Directoratului Liniei de Credit, va evalua și va monitoriza continuu performanța financiară și corespunderea lor criteriilor de eligibilitate în calitate de intermediar.

Ținând cont de cele expuse, rog susținerea acestui proiect.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, domnule ministru.

Nu sînt întrebări în adresa autorilor.

Vă mulțumim foarte mult.

Și-l invităm la tribuna principală pe președintele Comisiei economie, buget și finanțe.

Domnule Creangă,

Vă rugăm frumos să ne prezentați raportul comisiei la acest subiect pentru lectura întîi.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege nr. 368, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege a fost elaborat în temeiul modificărilor legislației naționale, și anume, așa cum a menționat autorul, Legea activitatea băncilor și Legea cu privire la organizațiile de creditare nebancară, în sensul asigurării conformității cu terminologia utilizată în legile menționate, precum și în vederea îmbunătățirii managementului riscurilor de credit, care este asumat de Ministerul Finanțelor prin intermediul Directoratului Liniei de Credit pentru a selecta băncile sau organizațiile de creditare nebancară participante la procesul de recreditare, cu coordonarea ulterioară cu creditorul extern.

Comisia a examinat și a susținut amendamentul prin care se propune participarea în procesul de recreditare pentru realizarea proiectelor și a

programele de dezvoltare finanțate din surse externe și/sau interne și a asociațiilor de economii și împrumut.

Textul proiectului redactat se anexează la prezentul raport.

Reieșind din cele expuse, Comisia economie, buget și finanțe propune proiectul de lege sus-menționat spre examinare Parlamentului și adoptare în prima și a doua lectură, ca fiind lectură finală.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, domnule președinte Creangă.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Respectiv, încheiem dezbaterile la proiectul nr. 368 din 31 octombrie 2018, subiectul nr. 9 pe ordinea de zi.

Și vom reveni la procedura de vot la ora 12.00.

Și înainte de a trece la subiectul salariilor, dați-mi voie să vă propun, onorat Plen, subiectul nr. 12 pe ordinea de zi, **proiectul de Lege pentru completarea Codului audiovizualului. Este vorba de proiectul cu numărul de înregistrare 113 din 6 aprilie 2018.**

Prezintă proiectul domnul Lebedinschi sau domnul Batrîncea?

Dacă reușiți să-l găsiți pe domnul Batrîncea într-un minut, două, trei, mai putem să așteptăm puțin, ca după aia să trecem la...

Nu vă faceți griji, nu vă agitați, așteptăm puțin.

Îl invităm la tribuna principală pe domnul Batrîncea, care va prezenta **proiectul nr. 113 din 6 aprilie 2018.**

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Mă scuzați pentru reținere.

Stimați colegi,

Din start, vreau să spun că proiectul respectiv nu ține nicidecum de partea politică, nu vine cu aprecieri politice, însă stabilește niște rigori științifice de activitate a mass-media din Republica Moldova, astfel încît atunci cînd mass-media pregătește materiale media în alte limbi, decît limba de stat, să fie respectate întocmai criteriile științifice și deontologice ale limbilor în care se pregătesc aceste materiale, se editează aceste materiale, astfel încît nici un organ de stat, nici o instituție să nu poată interveni cu alte criterii, decît cele științifice.

Vă aduc cîteva exemple ceea ce ține de denumirile localităților. Știm foarte bine că atunci cînd pregătim știri sau mass-media pregătește știri în

limba de stat, capitala Marii Britanii se numește nu „London is the capital of Great Britain”, dar în limba de stat se vorbește, se utilizează „Londra”, denumirea capitalei Franței se pronunță „Pari”, dar noi spunem „Paris”, adică limba moldovenească are criteriile proprii privind denumirea localităților. (*Gălăgie în sală.*)

De exemplu, noi spunem „Franța” atunci când francezii spun „la France”. Dacă e să vorbim de limba franceză, ei numesc țara noastră „la Republic de Moldavie”, adică ei au criterii deontologice ale limbii franceze. Respectiv, fiecare lege are specificul lor și nicidecum noi nu putem impune ca în alte limbi să fie respectate denumirile localităților în limba de stat.

Încă vă dau câteva exemple, de fapt, exemple sînt foarte multe. De exemplu, noi spunem „Germania”, atunci când în limba germană se numește țara „Deutschland”. La noi a apărut în acest sens o problemă în perceperea CCA-ului (Consiliului Coordonator al Audiovizualului) care impune, prin anumite regulamente interne, transpunerea normelor deontologice din limba moldovenească sau din limba română, cum doriți, în limba, de exemplu, rusă. Ca, de exemplu: în limba rusă, locuitorii municipiului Bălți trebuie să fie pronunțat ca „бэлцане”, dar nu „бельчане”, cum este în limba rusă și limba rusă are normal că criteriile sale deontologice.

Solicitarea noastră este ca toate aceste lucruri să nu fie interpretate politic sau în funcție de conjunctură, sau în funcție de opinia subiectivă a celor de la CCA, dar să fie... să existe un singur criteriu – criteriul științific.

De aceea și am venit cu acest proiect de amendare a Codului audiovizualului, astfel încît să existe doar o singură formulare – respectarea normelor științifice și deontologice ale limbilor utilizate.

Asta este în câteva cuvinte esența proiectului.

Am avut mai multe dezbateri în comisia permanentă și, pînă la urmă, am propus pentru dezbateri în plen.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Și întrebări în adresa autorului.

Și prima intervenție – doamna Ciobanu.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule autor,

Dumneavoastră cunoașteți faptul că la ședința comisiei parlamentare de profil au fost invitați angajații Institutului de lingvistică care au explicat de ce această inițiativă legislativă este inoportună.

Adevărul prevalează. De aceea noi nu vom vota pentru susținerea acestui proiect de lege. Și vă îndemnăm și pe dumneavoastră, stimați deputați, să respectați adevărul științific.

Vă mulțumesc.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă mulțumesc frumos.

Stimată doamnă Ciobanu,

Iarăși, pot să repet doar una: pozițiile expuse chiar și în cadrul comisiei, chiar și, cu părere de rău, pe alocuri și de către reprezentanții Academiei de Științe, sînt deseori subiective, adică sînt abordări diferite.

În cazul limbilor vorbite sau limbilor utilizate de către mass-media noi nu putem vorbi despre careva adevăruri sau careva falsuri. Sînt normele deontologice ale fiecărei limbi. Noi chemăm doar să fie respectate aceste norme.

Noi nu vorbim în cazul de față despre limba de stat a Republicii Moldova, noi vorbim despre alte limbi – limbi străine, și fiecare dintre aceste limbi are regulile sale. Și nu este corect ca, prin hotărîrile, instrucțiunile, regulamentele subiective ale CCA-ului, utilizarea acestor legi să fie interpretată eronat sau cineva să spună cum trebuie să sune denumirile localităților într-o altă limbă.

Eu v-am adus multe exemple că în alte limbi sînt cu totul alte... este și altă pronunțare și chiar și alte denumiri care sînt specifice acestor limbi. Este un lucru perfect științific.

Noi doar nu putem invita reprezentanții Academiei de Științe a Germaniei să explicăm că la noi Germania – la ei e „Deutschland”. Noi nu putem spune că francezii nu au dreptate sau nu au dreptul să spună „La Republic de Moldavie”. Este limba franceză și are, mă rog, criteriile sale. Totodată, nimeni nu se supără pe noi. Englezii... britanicii, de exemplu, atunci cînd noi spunem „Londra” în loc de „London”.

Adică noi chiar și chemăm la asta, stimată doamnă Ciobanu, ca să nu intervenim în alte limbi, că fiecare limbă are a lor criterii și norme deontologice.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

În continuare, domnul președinte Voronin.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Vladimir Voronin:

Da, eu sînt de acord cu majoritatea acestor propuneri.

Într-adevăr, televiziunile noastre mai bine să nu le ascuți, că trebuie... dar dacă vrei să ascuți să înțelegi ceva, trebuie să ai traducător lângă tine. Nu-i clar nimic cine și ce numește, ce localități, chiar în Moldova, nu prin Londra, prin Paris, dar chiar în țara noastră să numească.

Da. Dar noi înțelegem aici că-i totul politizat, cine „umblă” și cu traista prin care parte, cine prin România, cine și pe unde.

Dar eu vreau să întreb autorii... autorul: dar cine... de exemplu, presupunem că se votează. În orice caz, noi o să votăm aceste propuneri. Dar cine o să le implementeze? Aveți încredere că o să fie ele introduse?

Voi ce nu vedeți că mafia asta a ocupat toate canalele de televiziune și... inclusiv ale voastre canale de televiziune... tot așa vorbesc aceste 3 canale ale voastre. Voi v-ați clarifica cu ele măcar, începeți de la voi, dacă vreți să fie „честно” în țară.

Dar cine o să facă mai departe acest lucru, chiar și dacă trece, de exemplu, propunerea dumneavoastră?

Domnul Vlad Batrîncea:

Da. Vă mulțumesc.

Într-adevăr, cu părere de rău, putem constata că CCA-ul, în ultima perioadă de timp, aplică hotărîri și norme subiective, astfel încît dacă se aprobă astăzi... acest amendament va fi votat de către Parlament, CCA-ul nu va putea, prin regulamentele sale interne, să stabilească normele lingvistice sau normele de utilizare a altor limbi, decît limba de stat.

În limba de stat, poftim, noi sîntem „Republica Moldova”, nici o întrebare.

Ceea ce ține de alte limbi, nu trebuie să existe nici un regulament al CCA-ului, limba trebuie să fie... orișicare altă limbă, decît limba de stat, trebuie să fie folosită, utilizată cu respectarea normelor științifice.

Sper mult, domnule președinte Voronin, ca și efect la aprobarea acestui proiect, noi nu o să mai avem pe viitor diferite interpretări subiective și va fi o singură interpretare științifică, și vom avea stimă față de alte limbi, și vom avea stimă față de posesorii altor limbi, și față de acei care ascultă știri în alte limbi. Că se creează disconfort auditiv atunci cînd un posesor al altei limbi decît limba de stat se ciocnește cu situația atunci cînd... «уважаемые кишинэуцы» sau alte lucruri care chiar nu pot fi numite nici științifice, nici acceptate de posesorii altor limbi.

Domnul Andrian Candu:

Domnule președinte Voronin,

Mai aveți întrebări? Nu?

Vă mulțumim foarte mult.

Domnule Patrîncea,

Vă mulțumim foarte mult.

Nu mai sînt întrebări în adresa autorilor.

Și rugăm... nu știu, din partea comisiei, cine...

Secretariatul,

Ați putea să ne spuneți cine prezintă din partea comisiei raportul?

Poftiți la tribuna principală. Nu există raport?

Vă rog frumos, la microfon.

Domnule Carp,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Lilian Carp:

Domnule Președinte,

Nu există raport pe acest proiect. Dimineața noi trebuia să avem ședință. Din păcate, am fost doar două persoane și nu a avut loc ședința propriu-zisă pentru a lua o decizie. Asta este problema. Vedem acuș, în timp... într-o pauză, dacă reușim să avem acest raport al comisiei.

Domnul Andrian Candu:

Voi acorda și pauză sau vă vom ruga frumos să... în timpul... sau în perioada următoare să organizați ședința comisiei și vom reveni. Întrerupem procedura și vom reveni după aia la prezentarea raportului și la vot.

Dragi colegi,

Să trecem la celelalte două subiecte nr. 10 și nr. 11 de pe ordinea de zi și începem cu **proiectul nr. 397 din 13 noiembrie 2018, proiectul de Lege privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.**

Prezintă proiectul autorul, bineînțeles, ministrul finanțelor.

Domnule Octavian Armașu,

Vă invităm la tribuna principală.

Dacă ele sînt și înțelegem că proiectele nr. 397 și nr. 398 sînt conexe, atunci vă rugăm frumos să le prezentați pe ambele, poate. Și ulterior, și comisia la fel va face în același fel. Și întrebări-răspunsuri pe marginea ambelor proiecte.

Vă rugăm frumos.

Domnul Octavian Armașu:

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Anunț că și se prezintă **proiectul nr. 398 din 13 noiembrie 2018**, subiectul nr. 11 de pe ordinea de zi, **ambele fiind conexe și se discută împreună.**

Domnul Octavian Armașu:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Se prezintă atenției dumneavoastră proiectul Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.

La baza reformei sistemului actual de salarizare în sectorul bugetar a stat Conceptul privind sistemul unitar de salarizare a personalului din sectorul bugetar care a fost aprobat în iulie 2017 și a stabilit principiile de bază și acțiunile principale pentru elaborarea unui sistem unitar de salarizare.

În acest sens, Ministerul Finanțelor a fost asistat de o echipă multidisciplinară constituită din funcționari publici din autoritățile publice centrale și locale și din experți internaționali și naționali, cu expertiză în domeniul salarizării în sectorul public, activitatea acestora fiind realizată cu expertiza și suportul financiar al Organizației Internaționale a Muncii, Organizației Germane pentru Cooperare Externă și Comisia Europeană.

În conformitate cu planul de acțiuni privind implementarea obiectivelor stipulate în concept, au fost realizate următoarele acțiuni:

- elaborarea Registrului posturilor din sectorul bugetar;
- elaborarea Metodologiei cu privire la evaluarea posturilor în sectorul bugetar;
- realizarea procesului de analiză a posturilor prin evaluarea completă a 300 de posturi reprezentative și evaluarea simplificată a altor 1300 de posturi;
- ierarhizarea posturilor din eșantion în grade și elaborarea grilei de salarizare.

Sfera de aplicare a sistemului unitar de salarizare constituie toate categoriile de angajați din sectorul bugetar, inclusiv persoanele cu funcții de demnitate publică, judecători, procurori, funcționarii publici cu statut general și funcționarii publici cu statut special, cu excepția universităților, instituțiilor de învățământ profesional-tehnic, instituțiilor medicale finanțate de la Fondul asigurărilor obligatorii medicale.

Totodată, se prezintă atenției dumneavoastră și proiectul de Lege privind executarea articolului 30 din Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.

În vederea reformării sistemului actual de salarizare în sectorul bugetar, în conformitate cu dispoziția Prim-ministrului din iulie 2017, Ministerul Finanțelor a elaborat proiectul Legii cu privire la sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.

Legea oferă o viziune nouă asupra structurii sistemului de salarizare, stabilește drepturi de salarii, condiții de formare a salariilor de funcții conform gradelor și treptelor de salarizare. La fel, legea statuează că normele privind salarizarea personalului din sectorul bugetar țin în exclusivitate de legea respectivă și nu pot fi obiectul de reglementare al altor legi.

În scopul ajustării normelor în vigoare și eliminării normelor cu caracter salarial din alte acte normative, se introduc modificări într-un șir de legi care, actualmente, conțin norme salariale.

Suplimentar, pentru a asigura implementarea legii noi, cu începere de la 1 decembrie curent, se propun modificări la Legea bugetului de stat pe anul 2018 prin stabilirea valorilor de referință de la care se vor calcula salariile conform legii.

Având în vedere cele menționate, rog susținerea proiectului... proiectelor ambelor, da.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos, domnule ministru.

Și în continuare, începem etapa de întrebări și răspunsuri.

Vă rugăm frumos să vă înarmați cu răbdare. Vor fi, probabil, foarte multe întrebări.

Și prima intervenție – din partea domnului Cobzac.

Vă rugăm frumos.

Vă rog, colegii, în mod regulamentar, întrebări, precizări, să ne încadrăm în timpul alocat de regulament.

Poftiți.

Domnul Grigore Cobzac:

Da, vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Articolul 10 „Componentele salariului lunar”, este din partea fixă și din partea variabilă. Articolul 11 prevede că pentru alte unități bugetare 20% va fi partea fixă din suma anuală a salariilor de bază stabilite la nivel de autoritate publică.

În prezent, noi avem hotărâre de Guvern care stabilește, de exemplu, în medicină partea fixă de 85% și partea variabilă de 15%. Pot să vă aduc și

exemple: medicii de familie au 6 indicatori de calitate care trebuie să fie îndepliniți, apropo, o parte din ei sînt și colectivi.

Și în același timp, articolul 30 prevede ca Guvernul, timp de 6 luni, va aduce în concordanță actele sale normative. Pe de o parte, noi avem... evident, se schimbă unele categorii sau unele noțiuni de salarizare ca, spre exemplu, partea variabilă. Guvernului îi punem în sarcină ca să aducă, timp de 6 luni, actele sale normative în concordanță cu prezenta lege, dar legea are efecte de la 1 decembrie.

Dumneavoastră nu considerați că cadrul normativ secundar nu este pregătit pentru implementarea acestei legi? Pornind de la exemplul cu partea fixă a salariului medicilor de familie, spre exemplu.

Domnul Octavian Armașu:

Pot să răspund?

Domnul Grigore Cobzac:

Da, desigur, vă rog.

Domnul Octavian Armașu:

Mulțumesc.

Normal că cadrul secundar va fi elaborat și aprobat după ce va fi aprobată legea. Așa este logica aprobării actelor normative. La ce vă referiți dumneavoastră, la medici, ei, medicii, în special din instituțiile medicale finanțate din Fondul asigurărilor medicale, nu sînt acoperiți de această lege și nu nimeresc sub incidența acestei legi, ei au propriul sistem de salarizare.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Cobzac,

Vă rog frumos, dacă aveți precizare sau a doua întrebare.

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Grigore Cobzac:

Nu am precizare. Mă informez și revin.

Toate acestea, domnule Președinte, sînt consecințe că noi nu am discutat această lege în comisie. Și, evident, noi acum din mers încercăm să pătrundem în această...

Domnul Andrian Candu:

Domnule Cobzac,

Din oficiu, se presupune și se subînțelege că deputații, mai ales cu experiență de cel puțin patru ani, de exemplu, în acest Legislativ, au capacități și capabilități necesare să înțeleagă lucrurile din mers, cum spunetei dumneavoastră, și să fie foarte eficienți.

Aveți a doua întrebare?

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, doamna Bodnarencu de la microfonul doamnei Șupac.

Dar ce se întâmplă cu microfonul dumneavoastră?

Tehnicienii,

Vă rugăm frumos, să vă apropiați pe urmă când aveți posibilitatea să verificați.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Doamna Elena Bodnarencu:

Mulțumim.

Domnule ministru,

Administrația publică locală, spre deosebire de administrația publică centrală, beneficiază de autonomie organizațională, bugetară și financiară, bugetele locale sînt separate de cel central, iar APL dispunînd de venituri proprii pe care le pot folosi inclusiv pentru politici proprii de cadre și atragerea specialiștilor. De aceea legea în cauză nu poate stabili decît limitele minimale ale remunerației în cadrul APL. În același timp, stabiliți limitele maximale ale salariilor pentru demnitarii și funcționarii din APL și limitarea sporurilor lor la 20%. Nu socotiți dumneavoastră că aici e lipsă totală a corelării cu cadrul legal fundamental din domeniul APL de politici, principiile și normele constituționale și internaționale ale autotomie locale și descentralizării?

Domnul Octavian Armașu:

Da. Mulțumesc.

Eu consider că autoritățile centrale, cît și cele locale primesc bani publici, respectiv gestionarea acestor bani trebuie să fie guvernată de legi și trebuie să fie transparente și principii unice de utilizare a acestor bani cît la nivel central, atît și la nivel local. Faptul că autoritățile locale au bugetele lor nu înseamnă că în ceea ce ține mai ales de salarizare pot să aplice orice salarii și orice politici doresc, deci trebuie să fie o lege unică pentru toți salariații din sectorul bugetar.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Doamnă Bodnarencu,

Vă rog frumos, dacă aveți a doua întrebare sau precizare?

Vă rog frumos.

Doamna Elena Bodnarencu:

Dintîi precizare.

Господин министр,

Я вам напомню, что, согласно статье 6 Европейской хартии местного самоуправления от 15 октября 1985 года, ратифицированной Постановлением Парламента Республики Молдова 16 июля 1997 года «Местные органы власти должны иметь возможность, не нарушая более общих законодательных положений, сами определять свои внутренние административные структуры, которые они намерены создать, с тем чтобы те отвечали местным потребностям и обеспечивали эффективное управление. Статус персонала органов местного самоуправления должен обеспечивать подбор высококвалифицированных кадров, основанный на принципах учета личных достоинств и компетентности, для этого необходимо обеспечить соответствующие условия профессиональной подготовки, оплаты труда и продвижения по службе».

И второй вопрос. Proiectul de lege, propus de Guvern, neglijează un principiu fundamental al dreptului, recunoscut și prin mai multe decizii ale Curții Constituționale, interzicerea de a anula ori a limita drepturile și avantajele dobândite anterior, precum și neadmiterea de a aplica retroactiv prevederile noi în raport cu persoanele care deja au dobândit acest drept.

În pofida acestor principii fundamentale ale dreptului, în proiect funcționarii publici și persoanele cu funcții de demnitate publică de la nivel local sînt lipsite de o serie de drepturi dobândite anterior, precum: dreptul la premiul anual în mărime de pînă la trei salarii de funcție, dreptul la premiu în mărime de 10% și în același timp așa un element important cum ar fi vechimea în muncă – element crucial pentru a păstra memoria instituțională, schimbul firesc de experiență și generații care duce la consolidarea entităților și serviciilor publice.

Domnul Octavian Armașu:

Pot să răspund?

Doamna Elena Bodnarencu:

Da.

Domnul Octavian Armașu:

Mulțumesc.

O remarcă la prima întrebare. Deci ceea ce ați spus dumneavoastră, legea nici într-un fel nu încalcă ceea ce ați spus. Într-adevăr, legea nu se referă la ... limitează cumva autoritățile locale în organizarea lor, în construirea administrației lor, doar că principiile de salarizare trebuie să corespundă unor legi generale, așa cum ați menționat dumneavoastră, și în cazul de față este Legea salarizării.

Revenind la punctul ce ține de sporuri, prime, deci haideți așa, în primul rînd, legea vine cu anumite garanții. Cînd vorbim la dreptul

dobândit, noi vorbim de nivelul de salarizare. Acesta e un nivel dobândit deja pînă la moment pe care noi îl respectăm prin această lege și-l respectăm printr-o garanție care este stipulată aparte în lege, care spune că angajatului i se garantează că el va primi un salariu nu mai mic decît salariul mediu pentru anul precedent, care a fost constatat în anul 2018, respectiv nimeni nu va primi salarii mai mici decît în anul 2018.

În ceea ce ține de structura acelor prime și adaosuri, și sporuri. Noi, într-adevăr, le-am revizuit, noi avem cu totul altă abordare în ceea ce ține de partea fixă și partea variabilă. Noi vrem să avem o parte fixă mai mare, cu excepția la Fisc și la Vamă, dar la celelalte instituții noi vrem să le garantăm angajaților o parte fixă mai mare și partea variabilă să fie mai mică.

Practica demonstrează că pentru această categorie de angajați este mai bine să fie partea fixă mai mare, ca ei să aibă o garanție și un factor de stres mai mic din cauza fluctuației salariului.

Sper că prin asta am răspuns la întrebarea dumneavoastră.

Domnul Andrian Candu:

Ultima precizare ...

Domnul Octavian Armașu:

A, și ultima, ceea ce ține de vîrstă. Pardon. Deci, iarăși, aici avem altă abordare, dacă vă uitați pe grila de salarizare, noi pe grilă îi plasăm pe angajați iarăși în dependență de vechimea lor în muncă. Deci nu avem adaos, dar oamenii migrează de pe o poziție pe alta în grila de salarizare în dependență de vechimea lor în muncă. Este prevăzut în structura grilei.

Cer scuze.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Doamnă Bodnarenco,

Dacă aveți ultima precizare?

Vă rugăm frumos, poftiți.

Doamna Elena Bodnarenco:

Да, очень хорошо, господин министр, что вы подчеркнули, что люди не должны получать меньше, чем в 2018 году получали; вообще-то они ожидали, что получат больше. Но, к вашему сведению, позавчера я встречалась с государственными служащими с сотрудниками районного совета Страшены. Вот после того, как мы нивелировали подоходный налог с физических лиц, целый ряд государственных служащих получают на 30–40 леев меньше. Это, к вашему сведению, к тому, что ваши планы с фактами не всегда совпадают.

Спасибо.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

În continuare – domnul Carp.

Vă rugăm frumos, poftiți, întrebările dumneavoastră în adresa ministrului.

Domnul Lilian Carp:

Domnule ministru,

Spuneți-mi, vă rog, aceste majorări cu cât va crește Fondul de salarizare în sectorul bugetar pentru anul 2019? Fiindcă foarte mult contează acest lucru, să vedem dacă sînt surse suplimentare sau pur și simplu au avut loc anumite reglementări în ceea ce privește indemnizația, sporurile care acum sînt la îndemîna conducătorilor de întreprinderi și instituții de stat.

Domnul Octavian Armașu:

Deci necesitatea fondului de salarizare pentru a implementa legea nouă noi o estimăm la circa un miliard 300 – surse suplimentare care sînt alocate în bugetul pentru anul 2019 în proiectul care este deja prezentat Parlamentului. Noi considerăm că această sumă va fi suficientă pentru aplicarea legii noi.

Cu mai multe detalii cum va fi aplicată Legea nouă a salarizării în cadrul bugetului pentru anul 2019 vom veni atunci cînd va fi discutată legea respectivă.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Carp,

Vă rog frumos, a doua întrebare sau precizare.

Domnul Lilian Carp:

Domnule ministru,

Eu am dorit în procente să aflu acest lucru în raport cu anul 2018. Din informația care este că e doar vreo 7% și aici ne duce la ideea că, de fapt, majorări ale salariului se vor face, dar nu vor avea acces sau nu vor mai avea dreptul să aibă loc acele sporuri pe care le făceau unii conducători... fie că instituție de stat. Noi avem și la Cancelaria de Stat, și în altă parte, unde deja salariul de bază este trei mii, însă sporurile puteau să ajungă la cinci-șase mii, adică datorită acestui fapt că exista aceste sporuri de 100% – 200%.

Noi spuneam atunci, cînd s-au votat aceste majorări prin spor, să fie un plafon de a nu permite exagerat, și aici pot să spun că trebuia, din start, cînd s-au făcut acele modificări.

Noi trebuie să știm, dacă majorările sînt de 7%, de fapt, se face regulă în acordarea... adică, se ridică salariile la nivel...

Domnul Octavian Armașu:

Deci nu este majorare de 7%. Majorarea fondului total de... eu cînd am spus de 1 miliard 300 este majorarea totală a fondului, dar să nu uităm că noi în interiorul fondului am avut unele modificări și optimizări.

Deci sînt o categorie de angajați care au plecat din fondul de salarizare de la sectorul public, eliberînd anumit spațiu în acest fond, și în felul acesta creșterea reală este mai mare.

Deci noi numai la faptul că am trecut pe alte principii de finanțare sistemul de educație profesional-tehnică, noi am economisit peste 600 milioane de lei în fondul de salarizare. Nu ca bani per total pentru bugetul de stat, dar pentru fondul de salarizare deci acești bani de acolo au ieșit.

Respectiv, spațiul pentru creștere este mult mai mare.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Carp,

A doua întrebare.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Lilian Carp:

Da. Era clar deci că, practic, din acele... anumite sau... fost reduse ș.a.m.d., reforma asta a dus la creșterea din contul celor care mai puțin... dar aceeași sumă pentru fondul de salarizare.

Dar acum, următoarea întrebare. Uitați-vă, am un demers din partea mai multor secretari de consilii raionale. Deci în raport cu alți demnitari, funcționari, la ei are loc cea mai mică creștere, da, în raport cu șefii de direcții ș.a.m.d. Acesta este un demers.

Al doilea. Referitor la articolul 15, ceea ce privește sporul lunar pentru deținerea titlului onorific și eu o să mă refer aici la „Maestru al Sportului” – în mărime de 30 de lei. Totuși, unii oameni muncesc o viață pentru a obține acest statut și cred că 30 de lei este derizoriu. Deci asta-i în context.

Și dacă tot deja nu mai am posibilitate să mai acord o întrebare, spuneți-mi, este adevărat că în urma acestei modificări procurorii vor fi lipsiți de această indemnizație unică conform legii speciale sau nu?

Domnul Octavian Armașu:

În primul rînd, ceea ce ține de majorări neuniforme, deci, într-adevăr, în urma acestei reforme majorările de salarii vor fi neuniforme. Majorările sînt rezultatul felului cum au fost plasate funcțiile și profesiile pe această grilă nouă de salarizare.

Deci unii s-au pomenit mai sus, alții s-au pomenit ceva mai jos. Cei care au ajuns mai sus au o creștere mai mare. Cei care au ajuns mai jos – creștere mai mică.

Pe lângă asta, noi tindem prin această lege să micșorăm diferența între cel mai mare salariu și cel mai mic salariu. Dacă astăzi noi pe sistem avem diferența de circa 33 la 1, scopul legii este ca în timp noi să ajungem la un coeficient de 15 la 1. Deci cel mai mare salariu să fie de 15 ori mai mare decât cel mai mic.

Respectiv, ne dăm bine seama că cei care aveau cele mai mari salarii vor avea creșterile cele mai mici sau nu vor avea creșteri și care aveau salariile cele mai mici se vor bucura de creșteri mai mari.

De ce creșterea este neuniformă? Respectiv și întrebarea dumneavoastră că, uite, acesta a crescut doar cu 6%, dar acesta cu 20 la sută este rezultatul acestui exercițiu. Dar exercițiul a constatat în faptul că noi am evaluat 1800 de funcții. 1800 de posturi au fost evaluate ca un eșantion reprezentativ și în baza lor s-a stabilit cum se plasează fiecare funcție din stat pe această grilă unică de salarizare.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Ultima precizare.

Vă rog frumos, foarte succint.

Mai sînt foarte mulți colegi care vor să intervină.

Vă rog frumos, domnule Carp.

Poftiți.

Domnul Lilian Carp:

N-ați răspuns la toată întrebarea. Ea a fost referitor la sporul lunar pentru deținerea titlului onorific și m-am referit la „Maestru al Sportului”.

Și întrebarea a mai fost dacă sînt lipsiți procurorii de acea indemnizație unică sau nu?

Domnul Octavian Armașu:

Deci acele... nu, nu-i nici un secret. Iată, eu vă spun imediat care sporuri rămîn. Deci toți nimeresc pe aceeași lege, în aceleași condiții, cu același mecanism de majorare a salariilor.

Noi menținem următoarele sporuri:

Sporul lunar pentru grad de calificare, grad militar special, grad special și rang diplomatic.

Sporul lunar pentru deținerea titlului științific sau științifico-didactic.

Sporul lunar pentru deținerea titlului onorific.

Deci cei care au aceste titluri și aceste grade vor primi mai departe sporuri.

Sporul de performanță, sporul de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile, plăți pentru munca suplimentară în afara orelor de lucru și zilele de sărbătoare și alte sporuri cu caracter specific. Mai mult ține aici de acele care sînt în condiții de risc majorat, cum ar fi organele de forță și alte instituții. Celelalte sporuri se anulează.

Alte sporuri nu se regăsesc în lege. Respectiv și procurorii, și judecătorii, și funcționarii publici, și funcționarii din... și cei de demnitate publică se vor bucura doar de aceste sporuri.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos, domnule Carp.

Dacă permiteți, domnule Bejan, o să trec puțin la altă fracțiune, ca să fie puțin echilibru.

Și-i dăm posibilitate domnului Creangă.

Vă rugăm frumos.

Poftiți.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate domnule ministru,

Conform articolului 3 din proiectul de lege, sînt stabilite principiile după care sistemul de salarizare este reglementat.

Unul dintre principii este principiul nediscriminării, iar alt principiu este ierarhizarea. Principiul ierarhizării spune că în funcție de responsabilitatea, complexitatea și importanța activității desfășurate stabilite în urma evaluării funcției din sectorul bugetar.

Spuneți-ne, vă rog, discrepanța care este stabilită între responsabilitate, complexitate și importanța activității, conform proiectului de lege, dumneavoastră aveți astfel de reglementări.

De exemplu, noi avem în Republica Moldova separarea puterilor în stat: legislativă, executivă și judecătorească.

La momentul actual, proiectul de lege prevede în felul următor, că Guvernul, Prim-ministrul – cel mai înalt primește, Președintele Parlamentului – cel mai înalt, partea judecătorească, Curtea Constituțională, de asemenea, e la 15, Curtea Supremă de Justiție este la 14 nouăzeci și ceva, Procurorul General este la 13 și ceva, Bașcanul Găgăuziei, care este membru al Guvernului, este la 12 și ceva, nu este în rînd cu membrii Guvernului. Care, de fapt, a fost ierarhia propriu-zisă după complexitate?

Și, totodată, vreau să vă spun că, de exemplu, Procurorul General dumneavoastră l-ați pus la un nivel cu șeful Cabinetului persoanelor de demnitate publică.

Ca și complexitate, oare poate fi luată în calcul o astfel de abordare?

Domnul Octavian Armașu:

Într-adevăr, cele 3 ramuri sînt ramuri de putere de stat. Persoana care este în vîrfurile acestei ramuri este la gradul 130.

Și ceea ce ține de puterea judecătorească, este vorba de președintele Curții Constituționale și mai departe în jos merge ierarhie conform subordonării acestei instituții.

Domnul Andrian Candu:

Da, numai că subordonarea n-ați făcut-o corect, domnule ministru.

Procurorul General nu este în subordinea președintelui Curții Constituționale și nici a Curții Supreme de Justiție și lucrurile sînt tare sensibile și tare diferite.

De aceea aici probabil va trebui de lucrat pentru lectura a doua și în Comisia juridică, numiri și imunități, și în Comisia economie, buget și finanțe, și în discuții cu autoritățile. Dar acestea sînt corectări care pot fi făcute.

Esența contează că astăzi noi discutăm, de fapt, principiul de bază.

Vă rugăm frumos, domnule Creangă, precizare sau a doua întrebare.

Poftiți.

Domnul Ștefan Creangă:

O precizare, domnule Președinte.

Eu am ridicat întrebarea respectivă pentru ca noi pentru lectura a doua totuși să venim să facem acea corectare propriu-zisă la ierarhizare și complexitatea propriu-zisă a funcțiilor.

Nu am pretenții la proiectul de lege, acesta este unul destul de bine structurat, însă sînt anumite principii de bază la care noi trebuie să ținem cont.

Totodată, mai am o întrebare, de fapt, încă două, dar oricum, am să le formulez în felul următor: articolul 11 în proiectul de lege stabilește limitarea sporurilor și alineatul (2) prevede următoarea normă: „Prin derogare de la prevederile alineatului (1), pentru autoritățile responsabile de administrarea veniturilor fiscale și vamale, limita sporurilor ce formează partea variabilă a salariului lunar se aprobă de către Guvern”.

Domnule ministru,

Nu considerați dumneavoastră că mai corect ar fi ca această limită să fie stabilită la noua lege a bugetului în fiecare an sau după ce examinăm,

propriu-zis, executarea bugetului, ca să dăm aprecierea propriu-zisă autorităților care sînt direct responsabile de administrarea fiscală și vamală? Pentru că noi înțelegem foarte bine ce înseamnă aceste structuri pe care se bazează bugetul, noi am încurajat tot timpul aceste autorități să aibă salariile ridicate, reieșind din complexitatea funcțiilor pe care le dețin și, totodată, credem că ar fi, totuși, corect ca evaluarea propriu-zisă să fie după ce se raportează executarea bugetului propriu-zis pentru anul următor.

Domnul Octavian Armașu:

Mulțumesc.

Stimate domnule președinte,

Deci aici pentru Fisc și Vamă se fac, de fapt, două derogări care... una este cea pe care ați menționat-o dumneavoastră că noi nu le limităm sporurile, dar, totodată, noi i-am exclus pe ei din garanția care ține de păstrarea mediei pe anul 2018. Deci respectiv, ei nu se bucură de această garanție.

De ce am făcut acest lucru? La aceste două instituții noi considerăm că partea variabilă, spre deosebire de alte instituții unde se ocupă de politici, de administrarea generală, cele două instituții care sînt... se ocupă de administrarea veniturilor... indicatorii de eficiență și sporul de performanță sau sporul de eficiență este mult mai important în cazul lor și, respectiv, noi vrem să le dăm un spor mai mare, dar să nu le dăm acea garanție.

Eu, totuși, consider că e bine să fie la Guvern, pentru că sînt niște structuri ale Guvernului. Guvernul le pune acele sarcini nemijlocit operative pe termen mediu și pe termen scurt acestor instituții și le urmărește îndeplinirea lor, și poate să le stabilească respectiv și sporurile în dependență de sarcinile pe care le propune. De aceea eu consider că ar fi bine să fie competența Guvernului, deoarece, încă o dată, aceste structuri sînt subordonate Guvernului.

Domnul Andrian Candu:

Ultima precizare, domnule Creangă.

Vă rugăm frumos.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Avînd în vedere că domnul ministru a menționat anumite lucruri despre garanții, precizarea mea sub formă de întrebare, domnule ministru, va fi în felul următor: la articolul 27, dumneavoastră ați... „asigurarea menținerii salariilor personalului unităților bugetare”, însă la alineatul (5), dumneavoastră menționați că garanțiile respective nu se aplică persoanelor care, la data punerii în aplicare a prezentei legi, au suspendate contractele individuale de muncă/raporturile de serviciu.

Întrebarea mea este una foarte simplă, pentru că majoritatea instituțiilor au temere că, în momentul în care se va elibera o persoană X dintr-o funcție și va fi angajată o nouă persoană, salariul de funcție poate fi mai mic. Dau un exemplu: un șef de direcție s-a eliberat. Dumnezeuastră ați făcut concurs, ați angajat un șef de direcție, iar salariul dumnealui, după ce a fost pusă în aplicare această lege, angajându-se respectiv, va fi mai mic decât salariul unui șef de secție.

Care este soluția pentru astfel de situație? Pentru că garanțiile respective, conform alineatului (5), nu vor fi asigurate.

Mulțumesc.

Domnul Octavian Armașu:

Deci această garanție poartă caracter individual pentru fiecare angajat în parte. Respectiv, dacă el întrerupe relațiile de muncă,... cel care vine nou la această funcție primește doar salariul stabilit prin lege.

Da, este... ca să înțelegem, situații de acestea mai mult sînt... se întîlnesc la acei angajați care au avut salarii mari pînă acum, poate uneori chiar foarte mari. Da, pe domeniul acela noi putem să avem anumite probleme, dar iarăși, noi credem că asta este unica ce putem noi face ca să asigurăm tranziția la un sistem bugetar unic. Respectiv, cei noi care vor veni, vor merge conform... vor fi angajați... conform grilei tarifare și vor primi conform legii noi.

Pentru unele categorii, noi am făcut... noi propunem să aprobăm și alte valori de referință mai mari. De exemplu, pentru sistemul judecătoresc, avînd în vedere că chiar anul viitor vor fi angajați un număr impunător de judecători noi, urmare a atingerii vîrstei de pensionare la judecători, noi mergem cu o valoare de referință mai mare, astfel ca cei judecători noi angajați să nu fie tare dezavantajați față de cei care deja sînt în sistem. Asta am făcut mai mult pentru această categorie de angajați... și la procurori același lucru.

În rest, în sectorul public, noi mergem cu valoarea de referință normală și noi nu vedem devieri foarte mari de salarii acolo. Poate la unele instituții, care au fost mai tîrziu trecute din sectorul extrabugetar în sectorul bugetar, acolo ar putea fi probleme, dar în rest, noi nu prea vedem probleme de acestea.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

În continuare, domnul președinte Voronin.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Vladimir Voronin:

Dumneavoastră mi-ați promis cândva, domnule Candu, că atunci când eu introduc microfonul, dumneavoastră îmi oferiți cuvântul. Ați uitat.

Și nu numai de această promisiune. Și de mai multe promisiuni ați uitat...

Domnule ministru,

Eu înțeleg că aceasta tot merge pe programul preelectoral al democrațiilor și al socialiștilor, da. Nu, dar ce să faci?

Mata ești la serviciu și trebuie să faci treabă.

Eu demult vreau să vă vizitez pe dumneavoastră să discutăm pe temele politico-economice, mai ales formula lui Karl Marx „деньги – товар – деньги”.

Eu sugerez o idee mai mult pentru Partidul Democrat care de-acum văd că au epuizat toate ideile, n-au ce propune societății.

De ce dumneavoastră să nu majorați salariul de 10 ori la toți, fără nici un fel de „лестницэ”, fără nici un fel de chestii de acestea?

Omul primește bani. Ce face el cu banii ăștia? Se duce... și își hotărăște problemele. Își cumpără, plătește, banii ăștia vin înapoi, în calitate de impozit, în calitate de alte plăți.

Agenții economici procură altă marfă. Marfa aceasta iar circulă și la formula „деньги – товар – деньги” apare „штрих”, adică „деньги приращенные”

Nu acei „деньги” de la început care tu i-ai investit, dar acei care după ce ai vândut, după ce ai făcut business, au crescut. (*Gălăgie în sală.*)

De ce nu vă gândiți voi la chestiile acestea să le faceți așa, odată și odată?

Ce... nu putem?

Este... în primul volum al lui Karl Marx, ultimele pagini, este formula câți bani trebuie să fie în țară.

Nu câți vrea Cioclea, câți vrei mata și cât vrea nu știu cine, dar este formula câți bani trebuie să fie.

De ce nu vă conduceți de aceste chestii? De ce „umblați” voi cu 30 de copeici acolo, cu 30 de lei?

Domnul Andrian Candu:

Continuați, vă rog frumos.

Domnul Vladimir Voronin:

Și întrebarea mea la concret constă în aceea că toate schemele acestea de salarizare, ele nu corespund realității.

Eu v-am ascultat pe dumneavoastră, interviu foarte simpatic am văzut, ați spus despre aceste 30 și 15... 33 și 15 care-i decalajul, da. Dar de ce noi nu facem în felul următor: întreprinderile de stat, sînt conducători care primesc și 50, și 60, și 70 de mii de lei. Și la el ora are 60 de minute, și la muncitorii de rînd, și la sora medicală, și la educatoarea din grădiniță ora are tot 60 de minute. Ei nu lucrează mai mult și nu asudă mai mult. (*Rumoare în sală.*)

De ce dumneavoastră acest decalaj îl lăsați și mai departe de cîte procente?

Domnule ministru, sînt țări în care se interzice ca salariul cuiva să fie mai sus decît salariul Președintelui acestei țări.

Cînd noi facem acest lucru? De ce noi ne bîlbîim și în fiecare zi „umblăm” cu salarizarea asta? Noi acum sîntem într-o situație cînd oamenii au sărăcit completamente. Haideți să facem ceva radical, o revoluție în această salarizare și o să vedeți că o să fie bine, că acum magazinele îs muzee, înțelegeți dumneavoastră? Îs muzee, oamenii vin și se uită și nu pot cumpăra nimic, fiindcă n-au...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Poftim.

Domnul Octavian Armașu:

Mulțumesc.

Domnule președinte,

Eu înțeleg ce spuneți dumneavoastră. Noi majorăm fondul de salarizare în limita posibilităților noastre, reieșind din prognoza noastră de venituri. Deci noi nu putem să promitem salarii mai mari decît noi putem să plătim. Adică noi putem să anunțăm salarii de 10 ori mai mari și să plătim primele două luni ale anului și după asta să intrăm în incapacitate de plată. Noi nu putem să mergem pe această cale.

Da, eu sînt de acord că majorarea salariilor ar crește consumurile. Consumurile probabil că ar crește într-o măsură oarecare și creșterea economică, dar eu sincer cred că instrumente mai eficiente sînt investițiile publice, cum o investiție în infrastructură, investiție în drumuri, care sînt pe măsură să creeze un potențial mai mare de creștere și o creștere mai durabilă pe termen lung.

În ceea ce ține de întreprinderile de stat, dacă să vă răspund simplu, întreprinderile de stat nu sînt subiectul acestei legi, nu sînt acoperite de

prezenta lege. Ele acționează pe principiul de... care sînt stabilite legi pentru societăți comerciale, respectiv salariile acolo se stabilesc în dependență de profitabilitatea întreprinderii.

Domnul Andrian Candu:

Precizare, dacă aveți, domnule președinte Voronin. Dacă nu, atunci trecem la următoarea intervenție.

Vreau să vă anunț, dragi colegi, că este ora 12.00. Noi am stabilit prin vot că vom trece la procedura de vot pentru proiectele care au fost discutate și dezbătute pînă la această oră. Vreau să rog Secretariatul să anunțe toți colegii să revină în Sala plenului, deoarece urmează încă o întrebare, după care vom întrerupe dezbaterile pe acest proiect de lege, vom trece la procedura de vot și vom reveni ulterior la dezbaterile de mai departe ale subiectului. Am să rog tehnicienii să păstreze lista înregistrărilor la mine pe monitor, precum ea este, fără să faceți vreo modificare.

Și în continuare, următoarea intervenție – domnul Bejan.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Valerian Bejan:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Pentru început – o constatare.

Domnule ministru,

Dumneavoastră ați enunțat faptul că ați lucrat la acest proiect de lege cîteva luni de zile. Cu regret, la noi în Parlament a apărut ieri dimineață, ca tot ieri să fie discutat în Comisia protecție socială, sănătate și familie. Proiectul îl prezintă ministrul finanțelor, dar raport vine de la Comisia protecție socială, sănătate și familie. În Comisia economie, buget și finanțe nici nu s-a discutat măcar. Nu știu, domnule Candu, dumneavoastră ați spus că o să fie pentru lectura a doua discutat și în Comisia economie, buget și finanțe. Nu știu cum o să fie discutat, pentru că el nu-i nici ca coraportor, nici cu aviz. Ar fi bine ca, într-adevăr, acest proiect de lege să fie discutat și în Comisia economie, buget și finanțe, în conformitate cu Regulamentul Parlamentului.

Deci ieri dimineață, chiar dacă a venit, cum domnul Președinte Candu a menționat, că noi din mers reușim să vedem proiectele, am constatat și în comisie că, într-adevăr, ierarhizarea are... multe semne de întrebări ridică, are multe lacune care trebuie pentru lectura a doua, într-adevăr, de lucrat la această ierarhizare pentru a o aduce în concordanță. Și eu nu am găsit pe site-ul Parlamentului și nici în cutia poștală raportul anticorupție. Nu știu dacă el este. Ar fi bine ca să fie și acest raport, să-l vedem, ce ne spune raportul anticorupție. De aceea iată aceste constatări, de fapt, eu am vrut să le menționez.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Raportul anticorupție îl văd în dosarul proiectului de lege. El este. A fost făcut atunci când legea a fost pregătită în cadrul Guvernului.

Să mai preluăm încă o intervenție și după care să facem respectiva pauză în dezbateri pentru vot.

Și în continuare, domnul Bannicov.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Alexandr Bannicov:

Спасибо.

Господин министр, в пункте... сейчас я скажу... так, я извиняюсь, апеха 3, таблица 2, – прошу внести изменения для оплаты секретаря претурсы с 84-й статьи на 98-ю. Почему? Объясняю. На сегодняшний день, практически все секретари примарий, секретари муниципальных советов... районных советов была изменена их grila по заработной плате. Но остались только пять секретарей претур муниципия Кишинэу, которые остались на 84 статье. Хотя претор получает заработную плату по 110 коэффициенту, вице-претор получает по 106 коэффициенту, секретарь претурсы всегда получал заработную плату на 10 процентов ниже претора и на 5 процентов ниже вице-претора. Потому что из 50 человек, работающих в претуре, 24 находятся в подчинении секретаря примарии.

На сегодняшний день секретарь муниципального совета Бэлць получает по 97 коэффициенту, а обслуживает 105 тысяч избирателей, я не могу сказать, какое количество населения. Ботаника – 137 тысяч избирателей, 215 тысяч...

Domnul Andrian Candu:

Continuați, vă rugăm frumos, domnule Bannicov, poftiți.

Domnul Alexandr Bannicov:

Спасибо.

Я заканчиваю. То есть, поэтому у меня просьба: изменить коэффициенты с 84 на 98 для секретарей претур муниципия Кишинэу.

Спасибо.

Domnul Octavian Armașu:

Mulțumesc.

Eu încă o dată repet că noi am evaluat nu atât subordonarea ierarhică, cât complexitatea și alte aspecte ale fiecărei funcții, dar în cazul de față eu vă rog să veniți cu un amendament pentru lectura a doua și noi îl vom examina.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Dragi colegi,

Toate cele menționate, așa cum a spus și acum domnul ministru, legate de ierarhizare și de grilă ca atare, rugăm frumos să faceți amendamentele pentru lectura a doua și, bineînțeles, cu o atenție deosebită și în fiecare comisie, și în comisia de specialitate împreună cu Ministerul Finanțelor, dar și cu alți specialiști se va ajunge la cele mai bune compromisuri și cea mai bună soluție.

Dacă domnul Bannicov nu mai are altă întrebare, atunci mergem în continuare și o rugăm pe doamna Stratan să vină cu intervențiile dumneaei.

Rugăm frumos, toți colegii să revină în Sala plenului pentru a trece ulterior la procedura de vot. Și după procedura de vot, vom continua dezbaterile la acest subiect.

Doamnă Stratan,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Doamna Valentina Stratan:

Domnule Președinte,

Vă mulțumesc.

Domnule ministru,

Am o întrebare, dar sigur că vreau mai întâi să apreciez foarte înalt acest proiect de lege, să apreciez efortul pe care l-a făcut Guvernul Filip, în a veni și a prezenta un asemenea proiect așteptat, mult așteptat de cetățeni. Or, subiectul salarizării este unul cel mai sensibil, cred că, invocat de cetățeni.

În acest context, vreau să ne amintim de 2016 și cât de auster era bugetul de stat atunci când respectiva sau actuala guvernare a luat răspunderea de țară și cât de complicat era să plătim pensiile și salariile.

Și pentru că ați menționat deja și costul acestui proiect, vreau și pentru cetățeni, să spuneți câteva cele mai importante surse financiare sau cele mai importante acțiuni pe care le-a întreprins Guvernul, care au asigurat creșterea veniturilor bugetului pe parcursul anilor și a făcut posibilă realizarea acestui proiect de lege sau acelei mari sarcini pe care ați avut-o și o avem în fața noastră.

Și să nu mai revin, vreau, totodată, aici să vă referiți și la perspectiva pe care o propuneți s-o realizați în aspectul asigurării creșterii salariale pentru următoarea perioadă. Pentru că am auzit și aici deja invocarea că este campanie electorală și vom crește doar acum salariul, și vom uita de creșterea salarială.

Vă rog și la acest aspect să vă referiți.

Mulțumesc.

Domnul Octavian Armașu:

Mulțumesc.

Deci, într-adevăr, această majorare a fondului de salarizare, dar și reforma ca atare a fost posibilă doar în condițiile creșterii veniturilor la bugetul de stat din ultimii doi ani. În ultimii doi ani, într-adevăr, aceste venituri au crescut, doar cele de la Fisc în ultimii doi ani regulat cresc cam cu 20 la sută și tendința se menține și în anul 2018.

Asta a fost posibil: în urma reorganizării acelor două instituții, aprobării structurii noi, aprobării principiilor noi de funcționare, eliminarea unor fenomene negative care au fost anterior, astfel ca să avem structuri de administrare fiscală care să poată să impună o conformare fiscală mai bună. Și noi vedem că rezultatul a fost pozitiv în ultimii doi ani, tendința se menține și noi cred că vom menține această linie și mai departe.

De fapt, de aceasta în legea și avem o derogare specială pentru Fisc și Vamă în care să le dăm o parte variabilă mai semnificativă, iarăși pentru a-i stimula să muncească și să aibă o administrare mai bună fiscală, pentru a majora mai departe veniturile bugetului. Nu în ultimul rând, sigur că pe lângă administrarea fiscală și toate măsurile de stimulare a creșterii economice care a făcut-o Guvernul de-a lungul ultimilor doi ani, mă refer nu doar la stimularea fiscală prin investițiile publice, asta sigur că a fost un element important, dar și acele politici pe care le-a aprobat Guvernul pentru susținerea sectorului real, care au dus, iarăși, la dezvoltarea mai multor sectoare, în special noi vedem creșterea semnificativă a sectorului automotive în ultimii ani, unde s-au creat foarte multe locuri de muncă și crește, se dezvoltă sectorul tehnologiilor informaționale. Și noi vedem că sîntem abia la începutul acestei căi de creștere consistentă.

Doar menținerea acestui curs și stabilității politice de mai departe ne poate asigura... deci restul ingredientelor toate există, doar trebuie să fie și aceste ingrediente de stabilitate a politicii și continuitate a politicilor, ca ele să aducă rezultate și să avem acele încasări pe care le-am prognozat pe anul viitor.

De altfel, iarăși, fondul de salarizare pentru anul viitor a fost stabilit reieșind din prognoza veniturilor pe anul viitor, deci este finanțat preponderent din veniturile noastre fiscale. Acestea au fost discutate și evaluate împreună cu experții Fondului Monetar Internațional, ceea ce de la sine presupune un anumit grad de prudență în estimarea acestor venituri. Noi credem că există potențial și mai mare pentru creșterea veniturilor. Asta ne-a permis, reieșind de la aceste venituri și de la capacitatea noastră de a finanța fondul de salarizare, noi să venim cu acea valoare de referință de 1500 pentru nivelul întîi de grilă. De altfel, acea

valoare de 1500 nu se regăsește în lege, ea se stabilește în Legea bugetului de stat care va fi prezentată pentru bugetul anului 2019 și ca să fie aplicată legea începînd cu decembrie anul curent. Împreună cu Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar noi venim și cu un pachet de legi care vine să introducă ratele de referință și în bugetul anului 2018. În felul acesta eu consider că noi avem resurse suficiente pentru a finanța această reformă.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Dragi colegi,

Vă rog foarte mult să vă luați locul.

Domnule ministru,

Luați o mică pauză. Reveniți la tribuna Parlamentului foarte curînd, peste vreo 5–7 minute.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați prezența în sală.

Toți să fie gata pentru procedura votului.

Vom reveni la dezbateri în continuare a subiectelor dezbătute anterior votului.

Deci numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați prezența în sală.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 26.

Sectorul nr. 2 – 38.

Sectorul nr. 3 – 21.

Domnul Andrian Candu:

Sînt 85 de deputați în sală. Să trecem la procedura votului.

Și, dragi colegi, **primul subiect care se supune votului este subiectul nr. 1, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, proiectul nr. 254 din 12 iulie 2018, vot pentru lectura a doua.**

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 35.

Sectorul nr. 3 – 17.

Domnul Andrian Candu:

Cu 56 de voturi, proiectul nr. 254 din 12 iulie 2018 a fost votat în lectura a doua.

Subiectul nr. 2 de pe ordinea de zi se supune votului, e vorba de proiectul de Lege privind procedura notarială, proiectul nr. 241 din 9 iulie 2018, vot pentru lectura a doua.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 35.

Sectorul nr. 3 – 21.

Domnul Andrian Candu:

Cu 60 de voturi, proiectul nr. 241 din 9 iulie 2018, proiectul de Lege privind procedura notarială, este votat în lectura a doua.

Următorul subiect care se supune votului este subiectul nr. 3 de pe ordinea de zi, proiectul cu numărul de înregistrare 135 din 27 aprilie 2018, proiectul de Lege pentru modernizarea Codului civil și modificarea și completarea unor acte legislative, este vorba despre vot pentru lectura finală.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 35.

Sectorul nr. 3 – 17.

Domnul Andrian Candu:

Cu 56 de voturi, proiectul de Lege privind modernizarea Codului civil și modificarea și completarea unor acte legislative, proiectul nr. 135 din 27 aprilie 2018, a fost votat în lectura finală.

Următorul subiect care se supune votului este proiectul de Hotărîre privind eliberarea din funcție a unor judecători ai Curții Supreme de Justiție, fiind vorba de proiectul de Hotărîre cu numărul de înregistrare 399 din 13 noiembrie 2018.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos, pentru acuratețe să ne dați rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 38.

Sectorul nr. 3 – 12.

Domnul Andrian Candu:

Cu 54 de voturi, proiectul de Hotărîre privind eliberarea din funcție a unor judecători ai Curții Supreme de Justiție a fost adoptat, fiind vorba despre proiectul cu numărul de înregistrare 399 din 13 noiembrie 2018.

Următorul proiect care se supune votului pentru a fi adoptat în lectura a doua este proiectul de Lege pentru modificarea Legii insolvabilității, subiectul nr. 6 de pe ordinea de zi, proiectul nr. 130 din 28 aprilie 2017.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 26.

Sectorul nr. 2 – 35.

Sectorul nr. 3 – 21.

Domnul Andrian Candu:

Cu 82 de voturi, proiectul de Lege pentru modificarea Legii insolvabilității, proiectul nr. 130 din 28 aprilie 2017, a fost votat în lectura a doua.

Dragi colegi,

Subiectul nr. 7 de pe ordinea de zi, proiectul de Lege pentru modificarea articolului 295 din Codul fiscal, proiectul nr. 414 din 29 octombrie 2015, se supune votului pentru lectura a doua.

Dar raportul comisiei ... Cer scuze. Reformulez.

Se supune votului respingerea proiectului de lege, la propunerea Comisiei economie, buget și finanțe.

Cine este pentru respingerea acestui proiect de lege, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 35.

Sectorul nr. 3 – 13.

Domnul Andrian Candu:

Cu 52 de voturi, subiectul nr. 7, proiectul nr. 414 din 29 octombrie 2015 a fost respins.

Următorul subiect care **se supune votului pentru a fi adoptat în lectura a doua**, cu sinteza amendamentelor care a fost prezentată, subiectul nr. 8, **proiectul nr. 59 din 28 februarie 2018, vot pentru lectura a doua.**

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 35.

Sectorul nr. 3 – 17.

Domnul Andrian Candu:

Cu 56 de voturi, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii apelor, fiindcă de el este vorba, proiectul nr. 59 din 28 februarie 2018, subiectul nr. 8 de pe ordinea de zi, a fost votat în lectura a doua.

Se supune votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr. 419 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, subiectul nr. 9 de pe ordinea de zi, proiectul nr. 368 din 31 octombrie 2018.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură.

Dragi colegi,
Se încheie astfel procedura de vot.

Domnule Creangă,

La ce vă referiți?

Vă rog frumos.

Poftiți.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Nr. 368 – comisia a propus în două lecturi.

Mersi.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos pentru precizare.

Se supune votului adoptarea și în cea de-a doua lectură a proiectului de Lege pentru modificarea Legii cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, proiectul nr. 368 din 31 octombrie 2018.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 35.

Sectorul nr. 3 – 12.

Domnul Andrian Candu:

Cu 51 de voturi, proiectul de Lege respectiv cu nr. 368 din 31 octombrie 2018, subiectul nr. 9 de pe ordinea de zi, a fost votat în lectura a doua și ultima.

Dragi colegi,

Se încheie aici... *(Discuții.)*

Revenim la ultimul subiect. Dacă vreți la el să vă referiți – revenim. Revenim, bineînțeles.

Noi avem câteva chestiuni pe care urmează să le dezbatem. **Dezbatem în continuare proiectele nr. 397 și nr. 398**, deoarece am întrerupt lista întrebărilor și răspunsurilor.

Cînd încheiem dezbaterile la aceste două proiecte de legi, trecem la prezentarea raportului comisiei.

Dacă veți avea nevoie, vă vom oferi pauză și, bineînțeles, vom continua și cu proiectul...

Deja aveți raportul.

Bravo. Sînteți foarte eficienți.

Vă mulțumim foarte mult.

Vom reveni la prezentarea raportului la proiectul nr. 113.

Bineînțeles, toate 3 ulterior vor fi supuse votului.

Dragi colegi,

Este ora 12.20, vă propun, luînd în considerare lista întrebărilor și discuțiilor care vor fi pe marginea celor două proiecte, să revenim la ora votului la ora 13.30. Eu cred că în aproape o oră, în 50 de minute noi vom reuși.

În continuare, întrebări în adresa ministrului.

Domnule ministru,

Vă rugăm frumos să reveniți la tribuna principală. (*Rumoare în sală.*)

Dragi colegi,

Noi n-am încheiat ședința. Nu vă relaxați.

Vă mulțumim frumos, domnule ministru.

Continuăm.

Și, domnule Țap,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Iurie Țap:

Domnule ministru,

Recomandarea consiliului puterilor... Congresului Puterilor Locale și Regionale a Consiliului Europei nr. 322/2012 a stabilit discriminarea existentă privind salarizarea autorităților publice locale.

În acest context, proiectul de lege nu a eliminat această discriminare. Au fost anumite întrebări, au fost anumite precizări. Eu doar voi aduce un exemplu în acest sens.

Dacă e să luăm clasa de salarizare stabilită pentru ministru și clasa de salarizare stabilită pentru Primarul general al municipiului Chișinău, și revenind la principiile care stau la bază, și ne vom referi la principiul nediscriminării și, evident, al ierarhizării, în special principiul ierarhizării care spune: „în funcție de responsabilitatea, complexitatea și importanța...”, în acest context, nu aș vrea să diminuăm rolul ministrului, ministerului.

Doar că voi preciza: responsabilitatea, complexitatea și importanța activității Primarului general care, atenție, este și responsabil de gestionarea unui buget de peste 4 miliarde de lei.

În acest context, întrebarea, precizarea mea este: principiile invocate, de fapt, nu reflectă adecvat poziția dată, dar și multe altele la care mă voi referi în luarea de cuvânt pentru care rog să fiu înscris.

Domnul Octavian Armașu:

Mulțumesc.

Apreciez părerea dumneavoastră, dar e părerea dumneavoastră subiectivă. Noi am făcut evaluările respective și aceasta este concluzia la care a ajuns Comisia multidisciplinară de evaluare.

Deci nu este evaluarea mea personală, este evaluarea făcută de o comisie formată din experți internaționali din Organizația Internațională a Muncii, finanțată de Uniunea Europeană. Respectiv, eu nu vreau să pun la îndoială concluziile lor.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Țap,

Vă mulțumim.

Poftiți, vă rog frumos, dacă aveți precizare sau a doua întrebare.

Domnul Iurie Țap:

Doar voi preciza. De fapt, am făcut trimitere la recomandarea Congresului Puterilor Locale și Regionale, care este una tranșantă.

Doi. Domnule ministru,

Puține ministere sînt care au un buget respectiv. Și Chișinăul, municipiului Chișinău, printre altele, este mai mult de jumătate de țară.

În rest, domnule Președinte, rog să fiu înscris pentru luare de cuvânt.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

O primă înscriere de luare de cuvânt.

Dragi colegi,

Dacă mai sînt luări de cuvânt, vă rog frumos să anunțați Secretariatul sau, bineînțeles, anunțați asta în plen.

Vom considera că veți avea luare de cuvânt pentru proiectul nr. 397, domnule Țap, din partea fracțiunii. 7 minute veți avea.

Vă mulțumesc foarte mult.

Domnule ministru,

Dacă mai aveți ceva de comentat, dacă nu, trecem la următoarea intervenție.

Vă mulțumesc frumos.

Doamnă președinte Greceanîi,

Vă rog frumos.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Sigur că necesitatea majorării salariilor în sectorul bugetar nimeni n-o pune la îndoială, altfel, pur și simplu, o să rămînem în țară fără specialiști.

În afară de aceasta, sigur că este necesar de făcut ordine în această salarizare să nu fie 70 sau 80 la sută adaosurile și doar 20 la sută salariul de bază.

Lucrul acesta este știut și e bine, numai că lucrurile acestea, domnule ministru, pentru început, să vă zic, trebuia să le faceți la început de mandat al actualului Parlament și nu la sfîrșit de mandat, de la 1 decembrie.

Cel puțin ați spus că a fost posibilitate deja din 2016, cel puțin de la mijloc de mandat, fiindcă acum sigur că toată lumea îl primește că acesta este un pas electoral, pur și simplu, electoral.

Dar am două întrebări. Vă rog foarte clar să ne spuneți care sînt etapele de implementare ale acestui proiect de lege, care vor fi majorările de salarizare la fiecare etapă de implementare și pentru cine?

Și a doua întrebare v-o adresez ulterior, la care m-ați provocat tot dumneavoastră.

Domnul Octavian Armașu:

Deci după aprobarea acestei legi noi urmează, la nivel de Guvern, să aprobăm cadrul normativ secundar, ceea ce urmează să fie reglementat prin hotărîre de Guvern și, nemijlocit, deja după asta să purcedem la instruirea autorităților locale și cele centrale, și cele locale în vederea aplicării legii de care discutăm acum, astfel ca calculul salariilor pentru luna decembrie, care va fi făcut la începutul lunii ianuarie 2019, să fie făcut în conformitate cu legea pe care urmează s-o votați dumneavoastră.

Acestea ar fi etapele cele mai importante ulterioare.

Respectiv și dacă vorbim de majorări, asta înseamnă că și salariile pentru luna decembrie vor fi calculate sub imperiul legii noi, conform grilei noi... și, respectiv, cei care vor avea majorări, vor primi salarii mai mari, cei care nimeresc sub incidența compensațiilor, vor primi compensații.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă președinte Greceanî,
Vă rog frumos.

Domnul Octavian Armașu:

Nu știu dacă aveți în vedere poate altceva prin întrebarea dumneavoastră.

Domnul Andrian Candu:

Precizare sau a doua întrebare, vă rugăm.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumesc.

O precizare.

Domnule ministru,

Eu bănuiesc că dumneavoastră perfect m-ați înțeles ce-am vrut eu să vă întreb și ați răspuns absolut altfel.

Eu am avut în vedere la fiecare etapă... Până în ce an sînt prevăzute aceste majorări de salariu, pînă în ce an noi vom implementa legea? Cînd este etapa finală și cît costă la fiecare etapă? Eu asta v-am întrebant.

Domnul Octavian Armașu:

OK.

Doamna Zinaida Greceanî:

Ce-o să faceți tehnic, asta-i absolut altceva.

Domnul Octavian Armașu:

Practic, legea noi o implementăm din primul an, din prima zi cum se aplică. Și noi mergem cu valoarea de referință de 1500 de lei în primul an. Cadrul nostru bugetar pe termen mediu, estimările noastre ne arată că noi putem să majorăm în următorii doi ani valoarea de referință la 1700 și după aia la 1900. Asta este situația la moment, reieșind din prognozele pe care le avem la ziua de astăzi. Evident că după asta valoarea de referință poate să crească și mai departe.

De altfel, legea iarăși garantează că această valoare de referință va fi revizuită în fiecare an și numai în direcția de creștere, ea nu poate fi diminuată.

În al doilea rînd, ea prevede că va avea o creștere, cel puțin, la rata inflației, dar vor fi luate în considerare și posibilitățile cadrului... posibilitățile bugetare. Respectiv, în eventualitatea că noi avem venituri la buget mai mari sau noi avem careva eficientizări în sistemul public, noi putem să mergem cu un pas și mai rapid al creșterii acestei valori de

referință. Acum... cam asta este continuitatea legii și eu nu văd că asta... prevede că să continue... nu este termen limitat în acest sens.

Ce avem noi la etapa inițială? Noi avem anumite denivelări în ceea ce ține de valoarea de referință. Cum am menționat eu, pentru unele categorii, avem valoarea de referință care deviază de la 1500. Asta iarăși s-a făcut pentru perioada de tranziție. Deci cei care, de exemplu,... situația judecătorilor am adus-o, ca să nu avem situații că cei noi angajați vin la salarii mai mici, lor le-am dat o valoare de referință mai mare.

Respectiv, la ei, pe viitor, valoarea de referință nu va crește tot așa cum crește la ceilalți pînă în momentul cînd valoarea de referință generală va ajunge din urmă și cea de la... din sectorul de justiție. Și în felul acesta, vom ajunge la echitate totală per sistem. Asta ar putea să se producă, probabil, că să ajungem vreo 5–6 ani, cred că este realist să presupunem că putem ajunge la acel nivel de referință, dar poate chiar și mai repede. De altfel, iarăși depinde de nivelul... de viteza cu care vor fi implementate reformele în sectorul public.

Scopul nostru este ca... pe termen mediu este ca, totuși, să avem valoarea medie și salariul minim din sistemul bugetar să nu fie mai mic decît salariul minim din sectorul real, pentru a avea... în sfîrșit, să ajungem ca în sectorul bugetar să avem salarii competitive, să avem... să putem să atragem specialiști în sistemul bugetar exact așa cum o fac și cei din sectorul privat.

Și eu cred că în perspectivă de cîtiva ani lucrul acesta este realizabil.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Doamnă președinte Greceanîi,

Dacă aveți a doua întrebare, vă rugăm frumos, poftiți.

Doamna Zinaida Greceanîi:

La sigur că este și a doua întrebare provocată de domnul ministru... la o întrebare anterioară a menționat.

Uite, costul legii, eu, după cîte am înțeles, este de 3 milioane 950 și eu am vrut... 3 miliarde 950 milioane și eu am vrut să văd etapele acestea de costuri. Asta am vrut să aud de la dumneavoastră. V-ați băgat în tehnic.

Dar întrebarea care ați provocat-o dumneavoastră. Ați spus că undeva la fondul de salarizare s-a economisit 600 de milioane de lei. La ce v-ați referit? Dacă puteți să-mi dați detalii. Probabil că era gălăgie în sală și eu nu prea am înțeles.

Domnul Octavian Armașu:

600 de milioane de lei au fost excluse din fondul... nu putem numi economisire, pentru că real aceiași bani se vor cheltui. Dar propriu-zis din

fondul de salarizare ei dispar, deoarece educația profesional-tehnică a fost trecută cu finanțare ca la instituțiile de... ca la universități, da, ca la instituțiile superioare, pe același principiu. Practic, se achită din buget... pentru fiecare elev se vor achita studiile.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Greceanîi,

Vă rog frumos, dacă aveți precizare.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule ministru,

Asta ar însemna că noi singuri pe noi ne amăgim.

Domnul Octavian Armașu:

Nu, nu ne amăgim. Eu doar am menționat foarte clar că oricum noi cheltuim celelalte 600 de milioane, numai că nu sub formă de fond de salarizare.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos, doamnă Greceanîi, poftiți.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Încercăm să fugim cu niște șiretlicuri pentru acei de la Fondul Monetar?

Domnul Octavian Armașu:

Nu, nu încercăm să amăgim pe nimeni. Noi lucrurile acestea foarte deschis le-am pus pe masă. Eu doar atunci când vorbesc de cifra fondului de salarizare, trebuie să înțelegem complexitatea acțiunilor care au stat anterior și care urmează să fie mai departe, nu e un calcul simplu liniar aici ca să vedem efectul pe fondul de salarizare pe sectorul public.

Domnul Andrian Candu:

O singură precizare, 10 secunde, vă rog frumos.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule ministru,

Eu cred că dumneavoastră ați putea aici să veniți și cu alte detalii de fondul de salarizare, fiindcă și cu personalul tehnic de la instituțiile medicale, de la instituțiile educaționale, de asemenea, ați fugit de la fondul de salarizare.

Domnul Andrian Candu:

Da. Vă mulțumim.

Domnul Octavian Armașu:

Personalul tehnic de la instituțiile de învățămînt preuniversitar, așa cum... adică instituțiile de învățămînt primar, cum sînt: școlile, gimnaziile, liceele, cum au fost pînă acum în sectorul bugetar, așa și au rămas. Ele tot sînt prevăzute de această lege și intră în fondul de salarizare.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Doamnă președinte al comisiei, doamnă Buliga,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Doamna Valentina Buliga:

Mulțumesc mult, domnule Președinte.

Stimați colegi deputați,

Eu am o mică constatare și o întrebare doar către domnul ministru.

Îmi amintesc reforma promovată de către Partidul Democrat atunci, la reorganizarea Guvernului, politica în domeniul salarizării a fost transferată către Ministerul Finanțelor. Consider că este unul din cele mai reușite elemente ale acestei reorganizări, deoarece cei care administrează banii, colectează banii, este și logic să vină cu propuneri de majorări de salarii, de indexări suplimentare și multe altele.

Este foarte important să înțelegem că această lege are un scop, cu adevărat, foarte bun, deoarece va fi aprobată în locul Legii nr. 355 care, pe parcurs, a suferit mai multe schimbări, modificări și a crescut această discrepanță. Este apreciable și evaluarea care a fost făcută de către experți.

Dar îndemnul meu este, domnule ministru, ca să continuați, după aprobarea acestei legi, liderismul pe această platformă de comunicare, pentru că, examinînd această lege, am văzut, și unii deputați astăzi au adresat întrebări, și vedem că există încă locuri unde trebuie să concretizăm, pentru ca nici o funcție, nici un grup de salarizare sau nici o clasă de salarizare să nu fie privită sau reglementată inechitabil în această lege.

Întrebarea mea este către dumneavoastră, dacă vă amintiți, dacă nu, o să-mi transmiteți suplimentar: cît este costul transferurilor de la bugetul de stat către bugetul autorităților locale pentru salarizare?

Domnul Octavian Armașu:

Deci noi transferăm... la bugetele locale pentru salarizare, în special, pentru domeniul educației, pentru că fondurile de salarizare ale autorităților locale în marea majoritate sînt acoperite din propriile surse.

Mai sînt unele primării cărora le dăm bani din fondul de compensare, dar asta este mai rar și, de regulă, noi din fondul de compensare dăm pentru proiecte de investiții nefinalizate sau pentru contribuția Guvernului.

Poate mă ajută colegii cît noi dăm transferuri pentru domeniul educației, că acolo preponderent sînt cheltuieli de personal.

Vă rog frumos.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă rog să conectați microfonul acolo în tribună, în lojă. Dumneavoastră apăsați pe buton. Poftim, vorbiți.

Doamna Tatiana Ivanicichina – *secretar de stat al Ministerului Finanțelor în domeniul politicii bugetare:*

În proiectul bugetului de stat pentru anul 2019 avem prevăzute transferuri cu destinație specială pentru învățămîntul general în sumă de 7 miliarde 741 milioane de lei.

Domnul Octavian Armașu:

Deci această sumă merge preponderent pentru educație și preponderent... În educație, partea leului aici sînt salarii. Iar mai sînt și transferuri cu destinație generală de la bugetul de stat, dar asta este un mecanism de redistribuire a impozitului pe venit al persoanelor fizice, care o parte, prin defalcări, ajunge la bugetul de stat și în anul următor se distribuie iarăși la autoritățile locale. Nu este, propriu-zis, nu sînt banii bugetului de stat, sînt aceiași bani, doar că se redistribuie între autoritățile locale.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc.

Doamnă Buliga,

Dacă mai aveți o întrebare? Da, poftim.

Doamna Valentina Buliga:

Aș avea o rugămintă. Atunci cînd în comisie vom discuta pentru lectura a doua, în contextul unor îngrijorări ale unor colegi că vom submina autonomia locală, care nu este adevărat, vreau să îmi aduceți informație cîte primării astăzi, cu adevărat, nu își pot administra propriile bugete și propriile treburi și care este suportul bugetului de stat pentru ele. Asta cu titlu de informație.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Și eu vă mulțumesc, doamnă Buliga.

Următoarea întrebare – din partea domnului Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Mersi. Наконец-то.

Господин министр, сперва пару ремарок, потом вопрос, хорошо? Я не стал бы слишком бодро оценивать источники и составляющие бюджета. Бюджет растет, и это, в общем-то, хорошо, неплохо совсем, но источники и тенденции этого роста я бы не стал оценивать как постоянные, пока, по крайней мере. Тенденция эта не подтверждена, это может быть ситуативно.

Дальше. Мы можем сколько угодно... и люди здесь в креслах депутатов сколько угодно могут заглядывать в эти таблицы и критиковать одно относительно другого – это не очень существенно, это всегда можно поправить. Любая власть, любое правительство обязано заниматься этим и, как говорится, если оно – правительство патриотичное для страны, это его обязанность – заниматься этим. Это не первая попытка зайти на систему бюджетных зарплат, не первая попытка, потому что всегда хочется унифицировать все это, но потом, со временем оно начинает размываться, и здесь главная задача – удержать всю систему в руках. Потому что от электорального цикла к электоральному циклу – то местные выборы, то парламентские – начинает это дело растаскиваться и этот горький опыт, как говорится, имеется налицо.

Но теперь несколько существенных замечаний, два вопроса, по крайней мере, относительно системы.

Вы сказали, что медицинские учреждения финансируются за счет... что зарплата медицинских работников не является предметом этого закона, потому что они финансируются СНАМ-ом, но это не так. Публичные медицинские учреждения имеют три источника финансирования: СНАМ, национальные программы и платные услуги. Надо иметь в виду, что СНАМ и программа СНАМ-а ограничены, не все заболевания оплачиваются СНАМ-ом, и не все услуги оплачиваются СНАМ-ом. Поэтому здесь нужно быть внимательным и посмотреть, поскольку это публичный сектор и поскольку туда поступают средства как от населения в виде платных услуг, так и от национальных программ, и иные средства и учреждение их государством с основными средствами, и так далее.

Поэтому здесь нужно, я думаю, принципиально подойти к этому вопросу и посмотреть: их система, СНАМ-омвская система, – сколько уходит на зарплату? Она не предполагает распределения: а сколько же главному врачу и сколько ординатору? Это там уже, в больнице, решается, и поэтому главному врачу уходит много, ординатору мало, поэтому ординатор собирает чемоданы и уезжает в другое место, что мы и наблюдаем сегодня. Здесь этот вопрос – существенный, на мой взгляд, для второго чтения, здесь нужно что-то добавлять.

Дальше. Кто же у нас этой системой будет управлять? В развитых экономиках, как мы говорим, в развитых странах капиталистических кадровые службы являются в этом смысле чуть ли не главнее руководителя, кадровые службы. Мы говорим о системе добавок, предположим, за grad științific. Скажите, пожалуйста, у вас в background-е финансовое направление серьезного предприятия, вы станете платить doctor habilitat în filologie dacă el ocupă funcția, de exemplu, госсекретарь... ministru al apărării. Это политическая функция, он может быть. Вы станете ему платить 500 лей за то, что он – doctor habilitat în filologie în funcția ministrului apărării? Nu trebuie. (Voce din sală.) В законе так не написано.

Дальше. Следующий вопрос. Системы постоянной подготовки и переквалификации кадров, которая бы являлась стимулом к росту заработной платы, здесь вообще не предусмотрено никакой, может быть, это предмет другого закона, но здесь не предусмотрено, что от роста квалификации она должна чем-то подтверждена, кроме его начальника, который вкусовщиной, так сказать, может страдать.

Вот эти два вопроса. Supraevaluarea persoanei, care ocupă careva funcții, не должно быть, или оплата должна быть соответственно только функции, а не какой-то их другой подготовке. Вот эти два момента, мне кажется, очень существенны для этого закона.

Спасибо.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc și eu, domnule Reidman.

Poftim, domnule ministru.

Domnul Octavian Armașu:

Mulțumesc.

Vă rog frumos, eu aș spune că ceea ce ține de sistemul medical, noi, într-adevăr, ne-am gândit pentru un moment să-l lăsăm de o parte, pentru că ei au regulile lor de formare. Acest sistem încă urmează să fie reformat și poate după asta merită de gândit la un sistem unic de salarizare și acolo. Eu nu cred că acum este momentul să intervenim în acel domeniu la instituțiile finanțate de CNAM cu includerea lor pe această grilă tarifară. Poate după unele reforme am putea să ne gândim și la lucrul acesta.

În ceea ce ține de gradele științifice, mă rog, noi putem să ne mai gândim la mecanismul cum se achită gradele științifice. Și să facem amendamente pentru lectura a doua.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Imediat, domnule Reidman.

Pentru precizare, poftim.

Domnul Oleg Reidman:

Numai precizare. Instituțiile medicale finanțate de CNAM – asta e выражение неправильное. Это публичные институты, у них разные источники. Finanțate de CNAM – programă, careia iei încredințată, o singură programă medicală de asigurare, – este finanțată de CNAM, restul este finanțat de bugetul public sau din banii populației.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Mulțumim pentru precizare.

Următoarea întrebare – din partea domnului Cosoi.

Domnul Petru Cosoi:

Mulțumesc, domnule Președinte al ședinței.

Domnule ministru,

După cum cunoaștem, medicii veterinari au statut de funcționar public, spuneți, vă rog, unde se regăsește în proiectul dat această categorie de specialiști? Și ca exemplu dați cât o să primească un medic-șef veterinar. Care va fi salariul unui medic-șef veterinar?

Domnul Octavian Armașu:

Am să rog colegii să mă ajute să răspundem la această întrebare.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da, rog să conectați microfonul acolo în lojă.

Doamna Raisa Ghilan – șef al Direcției politice salariale și monitorizare a angajaților în sectorul bugetar din cadrul Ministerului Finanțelor:

Doar un moment, îi găsim și revenim cu răspunsul la această întrebare cu salariul concret, dacă se poate, domnule deputat?

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da, ulterior, domnule Cosoi, vă va fi oferită această informație. Dacă mai aveți o altă întrebare? Nu aveți.

Mulțumesc.

Următoarea întrebare – din partea domnului Dudnic. Dar nu-l văd în sală pe domnul Dudnic și atunci ofer posibilitatea domnului Cernat să adreseze întrebarea.

Domnul Vladimir Cernat:

Da. Mersi, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Evident, intrarea în vigoare a acestei legi va abroga un șir de alte legi și este vorba de Legea nr. 48 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici, inclusiv articolul 11 care prevede premiile unice.

Și uitându-ne la articolul 31 al prezentei legi la alineatul (2): „Cu derogare de la prevederile alineatului (1) al prezentului articol, prevederile articolului 21 intră în vigoare începând cu 1 iulie 2019”.

Din cele expuse reiese că la 1 decembrie Legea nr. 48 nu va mai avea putere legislativă, nu va fi aplicată, dar intrarea în vigoare a articolului 21 care prevede premiile unice, care erau prevăzute la articolul 11 în legea veche, atunci rămîne o lacună. Atunci acești funcționari care beneficiau de prime și de celelalte facilități se primește că rămîne așa oleacă de spațiu. Aș vrea o claritate aici.

Domnul Octavian Armașu:

Aceste prime vor exista, dar începînd din a doua jumătate a anului, în prima jumătate a anului noi trebuie să ne abținem pentru a asigura respectarea limitelor pentru fondul de salarizare care noi am stabilit-o pentru anul viitor.

Pentru că, să zicem așa, mecanismul cum se acordă această primă anuală dă un grad mare de libertate autorităților publice să achite în dependență de economii pe fondul de salarizare. Ori noi o să trebuiască să intervenim pe parcursul anului cu modificări ale Legii bugetului pentru a preciza aceste fonduri pe toate instituțiile. Respectiv, pînă la 1 iunie, nu vom permite autorităților să atingă aceste economii de la fondul de salarizare.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da, domnule Cernat, dacă mai aveți o întrebare sau o precizare?

Poftim.

Domnul Vladimir Cernat:

Da. Mersi frumos.

Mai mult ca precizare, dar, totuși, ca informare. Evident, este vorba din fondul bugetar al instituției date, nicidecum nu este vorba de Ministerul Finanțelor și careva economii, de aceea nu știu cît de relevant ar fi să intervenim. Practic se primește că acești bani, prin neachitarea acestor prime, vor rămîne pe soldul disponibil. Nu este clară procedura. Este stipulat expres de unde se formează aceste prime, este vorba din economiile per instituții, în parte pe fiecare. În legea nouă este stipulat nu mai mult de 5% din fondul bugetar al acestei instituții. Deci nu consider că este relevantă această porțiune de timp pentru a ...

Domnul Octavian Armașu:

Noi ca să evaluăm concret fondul de salarizare și economiile pe fiecare instituție, această lege mai întâi trebuie să intre în vigoare, ca fiecare instituție să-și facă un calcul și o estimare a fondului de salarizare necesar conform prezentei legi, după asta noi o să venim cu precizări și să vedem care trebuie să fie fondul precizat la fiecare instituție în parte și după asta va fi clar care sînt economiile. Pentru aceasta avem nevoie de prima jumătate de an. Pînă atunci noi nu putem să ... ar putea apărea instituții care au un fond mai mare decît li se cuvine și atunci fondul acesta îl vor da sub formă de prime în prima jumătate a anului și după asta nouă n-o să ne rămînă bani să alocăm în a doua jumătate a anului. Asta-i problema.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule Cernat,

Da, poftim, aveți posibilitatea să mai adresați o întrebare sau precizare.

Domnul Vladimir Cernat:

Da. Mersi frumos.

Atunci ar fi relevant, cu derogare de la prevederile alineatului (1), să meargă articolul 11 din legea veche și atunci deja este calculat, nu trebuie să calculăm ceva nou. Și peste o jumătate de an venim cu ...

Domnul Octavian Armașu:

N-are importanță în care lege e stipulat lucrul acesta, e importantă esența cît este fondul de salarizare, cît salariați sînt în instituții. De aceea în perioada asta de tranziție noi nu putem să dăm libertate instituțiilor să dispună de așa-numitele economii. Pentru că noi la etapa asta încă nu le cunoaștem, noi o să le cunoaștem atunci cînd o să precizăm fondul pentru fiecare instituție în parte. Pentru asta avem nevoie de cîteva luni de zile.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc.

Mai doriți, domnule Cernat?

Ultima. Haideti, ultima.

Da, poftim.

Domnul Cernat, încă o dată.

Domnul Vladimir Cernat:

Da. Mersi.

Oricum pentru lectura a doua sper, totuși, să găsim noi o formulă să astupăm aceste șase luni de zile ori cu o restanță, mă rog, de văzut cum intervenim.

Mersi.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Și eu vă mulțumesc.

Domnul Mudreac.

Domnule Dudnic,

Dumneavoastră ați avut o întrebare. Și dacă mai doriți, după domnul Mudreac, dacă veți dori să adresați, pentru că nu erați în sală.

Dar acum conectați, vă rog, microfonul domnului Mudreac.

Domnul Radu Mudreac:

Da. Vă mulțumesc.

Domnule ministru,

Pe toate timpurile, în pofida faptului că toate guvernările au anunțat că prioritar în Republica Moldova este sectorul agricol, cel mai defavorizat sector din punct de vedere al salarizării a fost domeniul agricol. Eu am căutat în proiectul de lege, dar eu n-am văzut domeniul agricol, ceea ce ține de activitatea în ramura agriculturii. Eu vorbesc de bugetari: Direcția agricolă raională, funcționari din domeniul agricol, eu nu i-am găsit. De aceea dacă se poate o claritate aici.

Domnul Octavian Armașu:

Deci specialiștii din direcțiile acestea raionale, despre care vorbiți dumneavoastră, ei se află la nivel de șefi de secții, șefi de direcții în fiecare autoritate raională sau locală unde sînt astfel de specialiști, vor fi salarizați conform acelei grile de salarizare.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da, domnule Mudreac, dacă mai aveți o întrebare?

Poftim.

Domnul Radu Mudreac:

A doua întrebare în dezvoltare la ceea ce a menționat domnul Cosoi. Medicii veterinarilor sînt angajați în cadrul ANSA, eu nu văd ANSA, dacă puteți să ne faceți... angajații ANSA, care va fi salarizarea pe acest segment? Pentru că acolo este un deficit foarte mare de specialiști, de aceea noi și ne întîmpinăm cu diferite probleme ceea ce ține de intoxicații, din lipsa de cadre. Și ca urmare a formării acestei instituții, un șir de atribuții de la alte instituții au nimerit în cadrul ANSA, inclusiv ceea ce ține de segmentul domeniului veterinar. Și așa vrea să vedem, care este situația mai departe? Pentru că ceea ce era anterior sau ce este la ziua de astăzi ei sînt defavorizați privind salariul pe acest segment.

Dacă puteți în completamente ceea ce a solicitat domnul Cosoi, ca să avem o claritate mai bună aici.

Domnul Octavian Armașu:

Bine. Nu știu dacă e corect de numit termenul „defavorizat”, ei se află pe grila tarifară, respectiv pe aceeași grilă pe care se află toată lumea. Nu putem să zicem că ei sînt defavorizați, sînt în rînd cu toată lumea. Respectiv, șeful de instituție, șefii de direcții care sînt acolo vor fi salarizați conform grilei tarifare unice.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc.

Mai aveți o precizare, domnule Mudreac?

Poftim.

Domnul Radu Mudreac:

Era momentul ca să ne faceți o claritate ceea ce am vorbit și sînt în rînd, dar la coadă. În rînd, dar la coadă. De aceea și întrebarea este, dați-ne o claritate la întrebarea adresată de domnul Cosoi, un răspuns mai larg pe domeniul care a fost solicitat. Și răspunsul că sînt în rînd, eu sînt de acord, sînt în rînd, dar la coadă.

Domnul Octavian Armașu:

Eu am să rog colegele mele să vă dea mai multe detalii privind ...

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da, rog să conectați microfonul în lojă.

Domnul Octavian Armașu:

... cum vor fi cei din ANSA remunerați.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da, poftim, vorbiți.

Doamna Raisa Ghilan:

Mersi.

Funcționarii publici din cadrul autorității ANSA vor fi salarizați conform anexei nr. 3, compartimentul „Autoritățile administrativ centrale și din subordine”, unde sînt indicate salariile pentru toți funcționarii publici. Astfel, reieșind din funcțiile pe care le dețin: specialiști, specialiști principali ș.a.m.d., ei se regăsesc în această anexă.

Cît privește personalul care nu deține titlul de funcționar public, aceste funcții sînt nominalizate în anexa nr. 10. Acolo noi regăsim și medici veterinari, șefi de laboratoare veterinare și alte cîteva funcții.

La coeficientul indicat în anexa nr. 10 cu, respectiv, funcția medic veterinar, spre exemplu, este coeficientul 3,29, cu clasa de salarizare... (Discuții.) 38...

La clasa de salarizare indicată în anexă dacă specialistul are vechime în muncă, conform articolului 12, se suplimentează respectivele clase de salarizare: 2, 3, 4, 5 și 6 maximal, cu vechimea în muncă peste 20 de ani.

La clasa de salarizare formată pe nou, se aplică coeficientul din anexa nr. 1 și se calculează salariul de bază al specialistului. Acesta formează partea fixă.

La partea fixă în limita maximă de 20 la sută, se stabilește și partea variabilă, conform criteriilor stabilite în hotărârea de Guvern ulterioară despre care a menționat domnul ministru.

Astfel, dacă noi luăm coeficientul astăzi pentru un medic veterinar, nu vorbesc de funcționar public, de specialist, înmulțit la valoarea de referință – 1500 care se aplică la ei și aplicând 20% pentru partea variabilă, s-ar primi că un specialist fără vechime în muncă ar avea un salariu de 5900 de lei.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Mulțumim pentru această explicație.

Domnule Dudnic,

Dacă dumneavoastră aveți luare de cuvânt sau întrebări, ca să știu.

Da, poftim.

Conectați microfonul domnului Dudnic.

Domnul Corneliu Dudnic:

Da. Domnule Președinte,

M-am înscris cu o luare de cuvânt.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc și eu.

Domnule ministru,

Nu mai sînt întrebări.

O invit la tribuna centrală pe doamna Buliga, pentru a prezenta raportul Comisiei protecție socială, sănătate și familie, după care vom avea două luări de cuvânt.

Doamna Valentina Buliga:

Stimate domnule vicepreședinte,

Stimați colegi deputați,

În cadrul Comisiei protecție socială, sănătate și familie a fost examinat proiectul de Lege privind sistemul unitar de salarizare, care a fost prezentat de către Guvern sub nr. 397.

Proiectul în cauză a fost elaborat de către Ministerul Finanțelor, cu concursul echipei multidisciplinare constituite atât din funcționari publici din autoritățile publice centrale și locale, cât și din experți internaționali și naționali, cu expertiză în domeniul salarizării publice, cu suportul financiar al Organizației Internaționale a Muncii, Societății Germane pentru Cooperare Internațională și Comisiei Europene.

În rezultatul evaluării posturilor, circa 296 de posturi generice, evaluării simplificate a posturilor, circa 1604, de către grupurile de lucru create în acest scop, aceste posturi au fost ierarhizate în grade de salarizare, iar conceptul legii fiind bazat pe următoarele principii:

1) stabilirea unui sistem simplificat de ierarhizare în sectorul bugetar, care cuprinde grupe ocupaționale și grade salariale, incluzând posturi în baza rezultatelor evaluării acestora, avînd obiectivul principal de a promova remunerație egală pentru muncă egală;

2) stabilirea unei grile unice pentru toate autoritățile și instituțiile publice care fac obiectul acestei legi, care să definească nivelul salariului de bază pentru toate posturile din grupurile ocupaționale;

3) controlul unitar, potrivit căruia conducătorii unităților și autorităților... autorităților și instituțiilor publice respective nu pot acorda drepturi salariale suplimentare față de cele prevăzute de lege.

Printre elementele noului sistem de salarizare a personalului în sectorul bugetar pot fi menționate următoarele:

– posibilitatea avansării în grade și clase de salarizare (pe verticală) și trepte de salarizare (pe orizontală);

– componența salariului total, fiind constituit din partea fixă (care cuprinde majoritatea sporurilor, suplimentelor, indemnizațiilor și alte plăți salariale aferente postului, existente la moment) și partea variabilă, constituind, pentru majoritatea categoriilor de angajați, respectiv, 80 și 20 din salariul total, salariul de funcție fiind corelat cu valoarea postului, iar partea variabilă – cu performanța deținătorului postului și specificul muncii acestuia;

– administrarea simplă a viitorului sistem de salarizare prin aplicarea coeficienților corelați cu o bază de calcul fixă, care poate fi revizuită anual în funcție de disponibilul de mijloace în bugetul de stat, care să asigure cel puțin depășirea creșterii anuale a indicelui prețurilor de consum;

– reducerea raportului de compresie de la cel actual de 1/33 la 1/15;

– durabilitatea sistemului de salarizare, costurile de implementare fiind identificate atât pe termen scurt, cât și pe termen lung.

La data intrării în vigoare a prezentei legi se propune abrogarea Legii nr. 355 aprobată în 2005, Legii nr. 48/2012 și Legii nr. 328/2013.

Urmare a votării, cu majoritatea de voturi ale membrilor săi prezenți în ședință (6 voturi „pentru” și 2 abțineri de la vot), Comisia protecție socială, sănătate și familie propune examinarea și aprobarea proiectului de Lege privind sistemul unitar de salarizare în ședința de plen a Parlamentului în lectura întâi.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc, doamnă Buliga.

Domnule Deliu,

Poftim.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Doamnă președinte,

Deci dumneavoastră ați solicitat de la Ministerul Finanțelor o informație cu referire la suma transferurilor către administrația publică locală, invocând că unii deputați tare se îngrijorează că se încalcă autonomia locală.

Dar oare nu credeți dumneavoastră, doamnă Buliga, că e nevoie de venit cu o reformă și în acest sistem al administrației publice locale, poate reducerea numărului de primării care nu au capacitate administrativă, poate reducerea nivelului al doilea care astăzi demonstrează că nu este eficient?

Și eu cred că nu ar trebui abordată problema că se încalcă sau nu autonomia locală. Există documente la care Moldova face parte, mă refer la Carta Europeană, exercițiul autonom al puterii locale.

Și acum o întrebare. Deci ieri, înainte de ședință, de la sindicatele angajaților în serviciul public, a fost depusă în anticamera comisiei o adresare ce se referă la secretarii consiliilor raionale.

Spuneți-mi, vă rog, dacă ea a fost discutată în cadrul ședinței.

Doamna Valentina Buliga:

Domnule deputat Deliu,

La prima constatare nu aș vrea să intervin, pentru că nu ține de subiectul legii, dar este o discuție pe care o putem continua altă dată.

Referitor la propunerile care vor parveni în cadrul comisiei, vreau să vă asigur că fiecare propunere, indiferent de la cine va veni: deputați, sindicate, Congresul Autorităților Locale, alte entități, în cadrul comisiei se practică să fim foarte democrați și transparenți, vom discuta, vom analiza, vom întreba din nou Guvernul, așa cum prevede Regulamentul și Constituția, și vom veni cu decizia finală asupra acestui proiect pentru lectură în plenul Parlamentului.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc.

Domnule Deliu,

Dacă mai aveți o întrebare.

Domnul Tudor Deliu:

Nu am o întrebare.

Vreau să mulțumesc pentru răspuns și sper, și cred că va fi luată în considerare și această scrisoare a sindicatelor de ramură a angajaților în serviciul public.

Mulțumesc.

Doamna Valentina Buliga:

Ne dorim, cu adevărat, ca sistemul de salarizare în Republica Moldova să fie unul unitar, pentru muncă și dedicație să primească și să nu mai avem acele tertipuri pe care le-am avut.

Să mă credeți că fiind ministru al muncii – 6 ani, am știut și am constatat anumite lucruri în salarizare și abordarea acestui sistem.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Doamnă președinte,

Nu mai sînt întrebări.

Eu am vrut doar să precizez. Noi acum discutăm proiectul nr. 397, da.

Doamna Valentina Buliga:

Da. Și am și al doilea raport.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Și acum pentru nr. 398. Pentru că era afișat nr. 398 și de aia vroiam să...

Da. Al doilea proiect dumneavoastră, domnule ministru, l-ați prezentat?

Două, ambele.

Doamna Valentina Buliga:

Da. Domnul ministru a prezentat ambele proiecte.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Bine.

Doamnă președinte,

Atunci prezentați raportul comisiei pentru proiectul nr. 398.

Doamna Valentina Buliga:

Domnule Președinte al ședinței,

Stimați colegi,

În cadrul comisiei, cu adevărat, a parvenit proiectul de Lege pentru modificarea unor legi, în rezultatul aprobării de către Parlament a proiectului de Leg privind sistemul unitar de salarizare.

Prezentul proiect a fost elaborat cu scopul de a ajusta normele din actele normative în vigoare și a elimina unele norme care au caracter salarial din alte acte normative odată cu instituirea acestui sistem unitar de salarizare în sectorul bugetar, de aceea se propune în proiect modificarea la circa 32 de acte normative.

Avînd în vedere că proiectul de Lege privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar se află în procedură legislativă, este necesară redactarea denumirii legii după cum urmează: proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative.

Urmare a votării, cu majoritatea de voturi ale membrilor săi prezenți în ședință (6 – „pentru” și 2 abțineri de la vot), Comisia protecție socială, sănătate și familie propune examinarea și aprobarea proiectului de lege în ședința de plen a Parlamentului în lectura întâi, luînd în considerare propunerea de redactare a denumirii proiectului de lege.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc.

Întrebări nu sînt în adresa comisiei.

Puteți să vă ocupați locul.

Aici, propriu-zis, s-a încheiat deja prezentarea rapoartelor, sesiunea de întrebări-răspunsuri.

Și îl invit la tribuna centrală pe domnul Iurie Țap pentru luare de cuvînt pe marginea acestor proiecte de legi.

Domnul Iurie Țap:

Stimați colegi,

Voi aminti mai întîi de toate că Constituția Republicii Moldova spune tranșant: „Republica Moldova este un stat unitar, descentralizat”.

Am vorbit de la această tribună și am atenționat asupra faptului că aceste prevederi ale Constituției așa și nu au fost realizate. De aceea să vorbim despre autonomia locală în Republica Moldova, cinstit vorbind, nu este serios. Și voi face trimitere și la Acordul de Asociere, Titlul IV, articolele 21, 22 și, în special, 23, care obliga Republica Moldova să realizeze, apropo, acest lucru. Și, ca constatare, voi spune foarte clar: nu a fost realizat, așa cum n-a fost practic realizată Foaia de parcurs semnată de

Guvernul Republicii Moldova, Consiliul Europei și Congresul Autorităților Locale la 8 iulie 2016.

Recomandarea la care m-am referit nu a luat-o în considerare nici domnul ministru și nici Guvernul care a spus-o foarte clar că discriminare privind salarizarea autorităților publice locale și stabilite anumite lucruri care s-au regăsit și în Acordul de Asociere, ulterior, și în acea Foaie de parcurs. Aceasta este problema, acestea sînt datele problemei. Și, stimați colegi, ele trebuie văzute în toată amploarea lor.

Apropo, stimați colegi, sistemul administrației publice locale este unul deosebit, este unul aparte. Și problema noastră, mai bine zis, în cazul dat și a majorității parlamentare, dar pe parcursul a 27 de ani, guvernările îl privesc ca pe fratele mai mic. De aici vine, de fapt, problema de bază.

Oare nu cunoaștem noi că spune și Constituția, spun și legile, că competențele autorităților locale sînt exclusive? Anumite servicii sînt scoase de sub competența... de sub autoritatea Guvernului. De ele sînt responsabile autoritățile publice locale, responsabilitate deplină. De aici derivă necesitatea autonomiei depline, inclusiv financiare, pentru că competențele care sînt scoase de sub autoritatea Guvernului și date autorităților locale trebuie să aibă acoperire financiară. Și statul este obligat să asigure această capacitate administrativă, inclusiv financiară. Și atunci cînd abordează altfel că autoritățile publice locale nu au bani, pur și simplu, este incompetență.

Stimați colegi,

Este o abordare agramată. Nu se poate.

Dar oare nu știm noi că autoritățile locale au și competențe partajate și delegate de către stat și care nu au acoperire financiară?

Deci din banii proprii, din resursele proprii, autoritățile locale sînt nevoite să facă cheltuieli, să opereze cheltuieli care și mai mult agravează situația acestora.

Apropo, administrația publică, dacă e să vorbim despre varianta europeană și despre sistemul de salarizare.

Domnule ministru,

Sînt 3 abordări. Este sistemul absolut separat sau separat total, este și sistemul integrat sau unitar, proiect cu care ați venit dumneavoastră și este sistemul paralel.

Lituania a mers pe sistemul integrat. Dar abordarea este alta. În interiorul acestui sistem integrat trebuie respectate acele condiții, acele principii care sînt la articolul 3. Aceasta, de fapt, trebuie să fie abordarea. Și vă rog, studiați această experiență.

Și sistemul separat sau, de fapt, autonomia de aici vine, pentru că Carta Europeană, de fapt, spune: „Dreptul autorităților locale la resurse

financiare pentru a putea recruta specialiști de performanță, pentru că ei prestează servicii publice”.

Dacă noi ne uităm la autoritățile publice locale că acele instrumente electorale sau ca fratele mai mic de care are nevoie puterea în alegeri, păi iată 27 de ani și acum majoritatea parlamentară face ceea ce face, în loc să crească capacitatea acestora, în loc să facă autorități puternice locale, să le creeze competențe care să asigure dezvoltarea locală, așa cum spune Carta Europeană, așa cum spune Constituția Republicii Moldova. Iată de ce trebuiește această salarizare să fie una motivantă.

Pentru că zilele trecute am văzut o informație plasată de un primar pe Facebook, unde el anunța despre necesitatea de servicii de contabilitate.

Eu cred că mâine-poimîine am putea avea și un exemplu cînd se vor cere și serviciile unui primar. Nu se poate să avem o atare abordare, este una total greșită.

Spuneam: Primarul municipiului Chișinău, care administrează un buget de peste 4 miliarde, care administrează, după populație, aproape jumate de țară, are o complexitate, o responsabilitate enormă.

Păi, cum ați lua dumneavoastră această responsabilitate? Dar dacă luăm proporția: secretarul consiliului raional, secretarul consiliului local, primarul unui municipiu, de exemplu, Ungheni sau Cahul și președintele unui raion care are 30 de mii. Unde este responsabilitate, unde este complexitate?

Chiar și în interiorul acestei legi, chiar și în acest sistem integrat sau unitar, abordarea este una absolut discriminatorie. Iată de ce spuneam: conceptual trebuie să avem altă abordare aici.

Cu atît mai mult că sîntem în cadrul reformei administrației publice pornită din 2016, al treilea an mergem. Și descentralizarea care trebuie să meargă paralel, fiindcă reforma administrației publice este o componentă, descentralizarea este altă componentă și ele trebuie să meargă paralel. Iar salarizarea, instrumentul salarizării, de fapt, este unul principal în crearea acestor capacități, să poată autoritățile locale să aibă specialiști puternici, de performanță care să asigure prestarea acelor servicii de care au nevoie cetățenii. Pentru că atunci cînd noi diminuăm importanța acestor autorități, de fapt, ce facem? Noi lezăm interesele cetățenilor. Aceasta este situația. (*Gălăgie în sală.*)

De aceea, fără dezvoltare locală, fără autorități publice, mai bine zis, puternice, nu vom avea o dezvoltare locală, fără comunități bogate, prospere, nici țara nu va fi prosperă.

Spre regret, asupra acestei probleme trebuie de intervenit profund și trebuie de înțeles problema, așa cum o tratează și cum noi ne-am asumat, stimate Prim-ministru, ne-am asumat prin Acordul de Asociere, prin multe

alte acte și pe care nu le-am îndeplinit. Trebuie să facem ceea ce promitem și, cel mai important, ceea ce trebuie cetățenilor.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumim, domnule Țap. (*Gălăgie în sală.*)

Următoarea luare de cuvânt este din partea deputatului Corneliu Dudnic.

Domnul Corneliu Dudnic:

Уважаемые коллеги, постараюсь быть очень краток и содержателен.

Господин Цуркан, представьте себе, да, специалист широкого профиля, представляете, как бы вам смешно от этого ни было.

Я сейчас вам приведу цифры, от которых вам, наверное, будет грустно. И вот эти цифры, про которые мы сегодня говорим, наводят только грусть на вас, и ничего больше. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Значит, вспоминаю 2016 год, 20 января, когда в стенах этого Парламента было утверждено Правительство, которое возглавил демократ Павел Филип, и вспоминаю критику многих из вас, находящихся в этом зале, спустя уже неделю или две после того, как это Правительство было утверждено.

Вспоминаю ту политическую нестабильность, которая царила в нашем государстве, тот хаос, политический, экономический, социальных хаос, который царил в нашем государстве в 2016 году.

И вот прошло с тех пор 3 года. Сегодня мы говорим о повышении заработных плат для 200 тысяч граждан Республики Молдова – работников бюджетной сферы. Цена вопроса – 1 миллиард 300 миллионов лей, господин Цуркан. И вам от этого смешно или грустно? Сегодня мы говорим о том, что мы построили уже 1200 километров дорог по всей Республике Молдова за счет сверхдохода бюджета. И мы говорим об 1 миллиарде 600 миллионах лей, денег, которые были выделены дополнительно, кроме тех денег, которые были выделены из дорожного фонда. Сегодня мы говорим о том, что уже на следующей неделе мы будем рассматривать проект закона, который предусматривает повышение пенсий на 10 процентов для 400 тысяч пенсионеров в нашем государстве. И это вызывает грусть в ваших лицах и в ваших амбициях.

Почему все это стало возможным? Еще в 2016 году мы определили для себя принципиально важные вещи: надо увеличивать доходную часть бюджета, надо создавать условия для бизнеса, который платит 87 процентов из всего бюджета в государстве. И мы сделали это! И мы делаем это! И мы будем делать и дальше!

Бизнес сегодня вздохнул спокойно, господин Цуркан. (*Rîsete în sală.*) Сегодня не один министр не имеет обязательств, которые имел в вашу бытность, господин Цуркан, носить чемоданы с деньгами каждый месяц партийному руководству. Ни один министр в Правительстве Павла Филипа сегодня не имеет таких обязательств.

Мы создали условия для бизнеса. Сегодня ни один бизнесмен не платит ни одному работнику Налоговой службы так, как это было много лет, господин Цуркан, в том числе и при вашей власти.

Вы можете говорить сколько угодно и смеяться сколько угодно, но важно то, что мы сегодня обсуждаем. Медики будут получать заработные платы с декабря месяца в среднем на 59 процентов больше, или на 3500 лей в среднем. Это будет реально уже через месяц, господин Цуркан. И вам смешно от этого не будет. Воспитатели будут получать в среднем на 20 процентов больше заработной платы. Технический персонал, который следит за нашими детьми в яслях и который получает сегодня 1100 лей, прожиточный минимум, ничтожный мизер, – который по-другому никак нельзя назвать – будет получать минимальные зарплаты в 2 000 лей. Ни один работник в бюджетной сфере в нашем государстве теперь не будет получать меньше, чем 2 тысячи лей. И от этого вам очень грустно.

Я хочу напомнить еще раз, что рост бюджета был возможен только благодаря эффективным действиям по борьбе с коррупцией в нашем государстве. Именно Налоговая служба, именно Министерство финансов сегодня дает такой прирост в бюджет ежеквартально, ежемесячно доходная часть бюджета растет. И это – главный показатель того, что Правительство делает правильные вещи, и парламентское большинство, которое поддерживает это Правительство, делает правильные вещи, и правильные инициативы утверждаем в этом Парламенте.

Ваша критика сегодня выглядит ничтожной. Все, что вы можете сегодня говорить нам, – это то, что зарплата госсекретаря будет больше, чем зарплата министра или чем зарплата депутата. Все, на что вы способны, вся критика, которую вы способны сегодня привести. А для меня больше важен реальный доход тех граждан, которые сегодня живут на прожиточный минимум. Для меня имеет большую важность то, что 250 тысяч граждан получают увеличение своего реального дохода.

И это не первая инициатива с нашей стороны. Совсем недавно Парламентом был утвержден целый пакет законов, который направлен на налоговое послабление, которые де факто увеличат доход, реальный доход жителей нашего государства. Вот что важно, вот что вы должны признать уже в конце концов.

Госпожа Гречаный сегодня говорит о том, что это электоральный ход. Да, мы давно думаем о том, чтоб поднять зарплаты работникам бюджетной сферы. Да, мы давно ищем, где взять эти деньги. Мы планировали сделать это сначала по секторам, по категориям госслужащих, но приняли решение, что это будет неправильно. Именно поэтому мы выждали до того момента, пока доходная часть бюджета вырастет настолько, насколько мы сможем поднять сразу всем работникам бюджетной сферы, и это 200 тысяч человек, которые получат увеличение зарплат.

Госпожа Гречаный говорит об электоральных выходках. А как можно назвать ваше решение, уважаемые господа социалисты? Кто вам мешал раньше, когда вы 8 раз ездили и встречались с первым лицом государства Российской Федерации? Кто вам раньше мешал снять эти пошлины, которые действуют, между прочим, с 2008 года, пока вы были у власти, и господин Додон, который сегодня так громко говорит об этом, был министром экономики? Именно в 2008 году были введены пошлины Российской Федерацией. Кто вам мешал это сделать, когда госпожа Гречаный была премьер-министром? И вы говорите о каких-то электоральных выходках, о том, что мы делаем это в преддверии выборов? Чушь полнейшая.

Господа из оппозиции, единственное, что я могу сегодня... в чем сегодня я могу с вами согласиться, так это в том, что на самом деле эти инициативы наводят грусть, тоску на вас, и выражаю огромное соболезнование, потому что день, когда этот закон вступит в силу, – для вас этот день станет трауром.

Спасибо большое. (*Gălăgie și aplauze în sală.*)

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Mulțumim.

Domnule Țurcan,

Vreți să vă folosiți de dreptul la replică? Da, aveți dreptul la 3 minute. Poftim.

Domnul Vladimir Țurcan:

Eu vă mulțumesc foarte mult.

Mie, vă spun sincer, mi-i milă de Frațiunea Partidului Democrat, printre altele, deoarece, dacă dumneavoastră ați acordat dreptul din partea fracțiunii să se expună pe marginea acestei probleme acestui personaj, aceasta înseamnă că... să cunoașteți foarte bine doar că credibilitatea este egală cu zero.

Mai mult decât atât, țineți minte niște minciuni pe care dumnealui aici le-a răspîndit în ședința în plen și în mass-media. Chiar a vorbit despre... о каком-то древе непонятном... Păi, iată, господин Дудник, вы сегодня

посмотрите телевидение повнимательней и узнаете, что от вашего древа есть только опилки, которые кто-то собрал, наверное, на базаре. Внимательно проанализируйте, и просто желательно в дальнейшем... вы – молодой человек, у вас есть какое-то будущее, в дальнейшем будете знать и размер обуви, и все остальное...

Referitor la însuși „pafosul” acela care a fost expus, mă rog, noi evident că sîntem „pentru” ca să fie majorate salariile, sută la sută, că oamenii demult așteaptă și nu doar în ajunul campaniei electorale, dar oamenii așteaptă acest pas ani întregi, toți 9 ani de cînd sînteți la guvernare, inclusiv ultimii 3 ani de cînd însuși Partidul Democrat este la guvernare. De ce s-a făcut anume acum? Nu, lasă să aprecieze însuși poporul. Dar noi am expus de ce. Noi vedem foarte bine că este nu altceva decît un show electoral, dar, mă rog, în principiu, poziția noastră a fost expusă după cum eu cunosc, de aceea eu altceva nu am să adaug, dar televiziunea astăzi a demonstrat, domnule Dudnic.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc, domnule Țurcan. (*Aplauze.*)

Deși nu există replică la replică, dar dumneavoastră în replica dumneavoastră ați vizat Frațiunea Partidului Democrat și deja sînt nevoit să dau președintelui fracțiunii să vină el cu o replică.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte al ședinței.

Eu am ținut cont de remarca care viza numărul la papuci și, respectiv, am zis că tocmai e momentul, reieșind din numărul la papuci, să demonstrăm acest număr colegilor noștri din primul sector.

Colegul nostru a avut dreptate. Eu nu o să vin cu comentarii multe și nu o să intru în polemică cu colegii din sectorul nr. 1 pe simplul motiv că înțeleg că într-o stare de tristețe în care i-a dus sau i-a indus, i-a băgat, așa spune, colegul nostru, pot să dai diverse comentarii și mai deocheate, și mai deplasate, precum s-a întîmplat ceea ce am auzit acum.

Cel mai important este însă că indiferent că vorbește un deputat de la tribună mai emotiv, mai emoțional sau mai puțin contează conținutul, esența. Păi, iată dacă fac abstracție de anumite pasaje, de anumite figuri de formă, la nivel de conținut colegul nostru are perfectă dreptate. Este o lege la care s-a lucrat peste un an și jumătate. Eu am participat personal la ședințele cam pe la mijlocul anului 2016, cînd s-au inițiat muncile, analizele și pregătirea unui asemenea proiect. Fiindcă un prim proiect, stimați colegi, de acest gen a fost aprobat în 2006, conceput împreună cu colegii cînd încă lucram la Guvern.

Cu părere de rău, ulterior, a fost dispersat. Revenirea la un proiect de lege și asta este partea cea mai importantă, noi am revenit la un proiect sau la o lege sistemică care vine cu o logică internă, cu un algoritm bine calculat

și interdependență pentru toate specialitățile și toate domeniile din sectorul public. Iată care este meritul primordial al acestui proiect de lege. În Republica Moldova, sistemul de salarizare în sectorul bugetar este pus într-o bază de sistem.

Și doi la mână, dacă Partidul Democrat era să devină partenerul principal în formula de guvernare mult mai devreme decât 2016 început de an și rezultatul era să vină nu acum, dar era să vină mult mai devreme.

Important este nu ce cred partidele în această sală, nici noi, nici alții, important este că urmare a acestei legi sute de mii de moldoveni se vor regăsi cu salariile ridicate, ceea ce e bine pentru ei, pentru familiile lor, pentru copiii lor, ceea ce e bine pentru stimularea dezvoltării economiei prin ridicarea nivelului de consum.

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Și eu vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Aici se încheie dezbaterile pe marginea proiectului de Lege privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, proiectul nr. 397.

Noi mai avem de audiat un raport și după care vine votul. Îl invit la tribuna centrală pe domnul Lilian Carp.

Domnule Carp,

Am înțeles că dumneavoastră veți prezenta **raportul pe marginea proiectului nr. 113** și rog liderii fracțiunilor și grupurilor parlamentare să anunțe colegii deputați să revină în sală, pentru că după prezentarea acestui raport vom purcede la vot.

Domnul Lilian Carp:

Raport la proiectul de Lege privind completarea Codului audiovizualului nr. 260 din 27.07.2007.

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, în temeiul articolului 47 alineatul (13) din Regulamentul Parlamentului Republicii Moldova, a examinat proiectul de lege nominalizat și reieșind din atribuțiile și competențele funcționale comunică următoarele.

Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de un grup de deputați și prevede completarea articolului 11 al Codului audiovizualului cu alineatul (11) a cărui norme prevăd că radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova, în cadrul serviciilor de programe difuzate, să utilizeze denumirile satelor, comunelor, orașelor și raioanelor în altă limbă decât cea de stat conform normelor ortografice, ortoepice, morfologice și sintactice ale limbii corespunzătoare.

Scopul acestei inițiative legislative este de evita disonanța în cazul traducerii denumirilor localității din limba română în alte limbi în cadrul emisiunilor televizate.

Proiectul de lege a fost examinat de către Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova, Guvern, Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, Centrul Național de Terminologie, care în avizele sale au semnat că în redacția propusă proiectul nu corespunde cadrului legal în vigoare și normelor ortografice de transcriere a numelor geografice.

Conform prevederilor Codului audiovizualului, radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova vor utiliza în cadrul serviciilor de programe difuzate denumiri oficiale și corecte ale statelor, comunelor, orașelor și raioanelor.

Totodată, în conformitate cu prevederile articolului 24 din Legea nr. 3465 din 01.09.1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova, localitățile și alte obiective geografice de pe teritoriul Republicii Moldova au o singură denumire oficială sub formă română sau, respectiv, găgăuză, originală, fără traducere sau adaptare, ținându-se cont de tradițiile istorice din localitatea respectivă.

Comisiile permanente în avizele sale preponderent optează pentru respingerea proiectului.

În contextul celor expuse și urmare a dezbaterilor, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, cu votul unanim al membrilor prezenți în ședință (8 „pro”) propune proiectul de Lege nr. 113 din 06.04.2018 spre dezbateri în plenul Parlamentului.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc, domnule Carp.

Deci propunerea comisiei este spre dezbateri, da.

Stimați colegi,

Revenim la vot, așa cum am anunțat. Vom lua în ordinea în care proiectele de lege au fost prezentate.

Dar, pentru început, rog numărătorii să anunțe numărul de deputați pe sectoare. Avem votări în primă lectură. Oricum, este important să știm câți deputați avem în sală la acest moment.

Numărătorii,

Vă rog să anunțați rezultatele sau numărul deputaților pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 24.

Sectorul nr. 2 – 35.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Și sectorul nr. 3, domnule Carpov?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 17.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Deci 76 avem, ne trebuie 39 de deputați... am înțeles, bine. Sîntem 76, am zis 39 este nevoie pentru majoritatea simplă.

Cine este pentru aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, proiect înregistrat cu numărul 397 din 13 noiembrie 2018, vă rog să votați.

Mulțumesc.

Majoritatea celor prezenți în sală au votat pentru aprobarea acestui proiect în primă lectură.

Următorul proiect de lege pe care îl supun votului este proiectul de Lege pentru executarea articolului 30 din Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, proiect înregistrat sub numărul 398 din 13 noiembrie 2018.

Cine este pentru aprobarea acestui proiect în primă lectură, vă rog să votați.

Mulțumesc.

Majoritatea, practic unanim.

Și ultimul proiect de lege pe care îl supun acum votului este proiectul de Lege pentru completarea Codului audiovizualului, înregistrat sub numărul 113 din 6 aprilie 2018.

Propunerea comisiei a fost să fie spre examinare în Parlament.

Cine este pentru aprobare în primă lectură, vă rog să votați.

Majoritatea celor prezenți în sală au votat pentru aprobarea acestui proiect în primă lectură.

Comisia, domnule Lupu, nu a solicitat votarea în lectura a doua. Eu îl întreb pe domnul Carp dacă este propunerea comisiei privind votarea în lectura a doua.

Poftim, domnule Carp.

Domnul Lilian Carp:

Comisia a optat pentru dezbatere în plenul Parlamentului într-o singură lectură.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc.

Domnule Lupu,

Poftim, dacă aveți o altă propunere, puteți să o faceți.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte al ședinței.

De ce am atras atenția la acest subiect? Fiindcă proiectul acesta de lege, îmi pare că, are o logică foarte evidentă și una foarte simplă. De schimbat nu poți nimic să schimbi, în comparație cu ceea ce a fost scris în proiect.

Permiteți-mi să îmi argumentez poziția. În mai multe cazuri, denumirea de localități practic nu se schimbă în oricare limbă nu ai vorbi. Spre exemplu, New-York, nu știu, evident, cum ar suna în chineză sau în japoneză, dar cam în toate alte limbile tot așa și rămîne, însă avem un șir întreg de cazuri unde în diferite limbi denumirile localităților sună în mod diferit. Dau două exemple: de exemplu, Parisul, în original, în franceză e „Paris (Pari)”, în engleză „Paris (Păris)”, în limba rusă „Париж”, noi, moldovenește îi spunem „Paris”. Și atunci m-ar mira: de ce ar trebui noutățile în mass-media la noi să folosim versiunea originală franceză? Să nu spunem „Paris”, dar să spunem „Paris (Pari)”. Nu se întîmplă lucrul acesta?

E simplu. Asta înseamnă că dacă există diferențe lingvistice, trebuie să le folosim. Exact așa cum ar fi de exemplu, „Москва” în rusește, moldovenește – „Moscova”, „Moscou” în franceză și „Moscow” în engleză. Ce discutăm noi aici? E un proiect foarte simplu, tehnic și nu ai ce vorbi despre el pentru a doua lectură. De asta eu și zic haideți să mergem înainte, am pus punct și e tot. Ce discutăm aici?

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule Lupu,

Eu vă mulțumesc.

Sigur, logica pe care ați invocat-o face sens, doar că avem Regulamentul Parlamentului. Adică nouă ne-ar trebui să avem raportul comisiei pentru lectura a doua sau trebuie să avem un consens în sală. Dacă există consens în sală, eu îl pot supune votului. Dacă nu avem consens în sală, eu nu văd nici o problemă dacă îl lăsăm pentru săptămîna viitoare. Asta este tot. Adică pentru a nu ne certa aici în sala de plen, eu simt că nu este consens în sală și atunci lăsăm mai bine pentru săptămîna viitoare.

Domnule Batrîncea,

Dacă la acest subiect vreți, dar eu, propriu-zis, iarăși, în baza regulamentului, cred că aceasta ar fi trebuit să fie soluția.

Poftim, domnule Batrîncea.

Domnul Vlad Batrîncea:

Da, vă mulțumesc, domnule Ghilețchi.

Noi am avut mai multe cazuri cînd s-a votat în două lecturi și fără a anunța pauză pentru amendamente. Proiectul, într-adevăr, este tehnic și nici teoretic nu pot apărea amendamente, pe motivul că este abordare științifică și aici nu este loc pentru diferite interpretări.

Și propun ca să fie votat astăzi în a doua lectură, doar de aceea că este foarte clar conceptul.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule Batrîncea,

Din nou, eu accept argumentele pe care le invocați. Dar noi, de fiecare dată, chiar dacă votăm în două lecturi, vine la propunerea comisiei.

Era bine în comisie să veniți cu această propunere și gata.

Acum de ce să încalc eu Regulamentul Parlamentului?

Nu se întîmplă nimic dacă mai lăsăm o săptămînă și comisia va lua această decizie.

Da, poftim, domnule Batrîncea.

Domnul Vlad Batrîncea:

Stimați colegi,

Domnul Carp poate să confirme, noi am vorbit, raport pentru două lecturi, în cadrul comisiei.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Iată domnul Carp, eu l-am întrebat pe el, domnule Batrîncea.

Și... în baza raportului prezentat de domnul Carp, de aia am propus să amînăm deja pentru săptămîna...

Poftim, domnule Carp, microfonul.

Domnul Lilian Carp:

Noi am votat pentru dezbatere în plenul Parlamentului.

Dacă există un consens în sală și am văzut că sînt două fracțiuni care pot să voteze, mă rog, între ei decid.

Dar noi în comisie – pentru dezbatere în plenul Parlamentului. Atît.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Am înțeles.

Bine. Haideți, totuși, că nu se schimbă nimic. El a stat din aprilie pînă acum. Pînă săptămîna viitoare nu schimbăm nimic.

Aici, propriu-zis...

Domnule Deliu,

De procedură sau tot la acest subiect?

Da, poftim, domnule Deliu.

Domnul Tudor Deliu:

Domnule Președinte al ședinței,

Eu, totuși, vreau să vă reamintesc că este comisia cea care decide într-o lectură sau două, conform Regulamentului. Și de ce excludem faptul, chiar dacă vor să ne asigure că este o modificare tehnică, că nu pot să fie niște amendamente?

Eu posibil că să am amendament la acest proiect de lege. De aceea vă rog să urmăm așa cum a comunicat președintele comisiei.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Mulțumesc, domnule Deliu.

Deja am anunțat. Cred că am convenit: lăsăm pentru săptămîna viitoare.

Comisia va trebui să examineze acest proiect pentru lectura a doua și să prezinte raportul pentru adoptare în lectura a doua. (*Rumoare în sală.*)

Agenda de astăzi, stimați colegi, practic, a fost epuizată aici.

Dacă înțeleg eu corect, eu nu mai am altceva pe agendă. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Poftim? N-am înțeles.

Bine. Nu știu aici dacă... trebuie să întreb președinții grupurilor parlamentare, dacă vrem să intrăm pentru ordinea de zi de mîine, trebuie să anunțăm o pauză, pentru că ne trebuie să fie aduse materialele. Înțelegeți cum este? De aceea eu nu pot face acest lucru, avînd deja ordinea de zi adoptată.

Deci nu știu, iată, eu văd semnale din sală că lăsăm ordinea de zi de mîine să fie discutată mîine. Deci aceasta se pare că este mai corect. De altfel, repet, trebuie să anunțăm o pauză tehnică, materialele să fie redistribuite.

Deputații au nevoie să aibă materialele în față.

Următorul punct de pe ordinea de zi este Ora întrebărilor. După care doamna Ciobanu are o declarație.

Cei care, de regulă, știu, nu sînteți interesați de Ora întrebărilor, așa două minute în liniște, ați plecat din sală, ca să putem continua ședința.

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Stimați colegi, (*Rumoare în sală.*)

Domnule Mudreac,

Domnule Mudreac,

Вы остаетесь в зале или?... Да, если нет вопросов, пожалуйста, на выход. (*Rîsete în sală.*)

Можно с вещами, да.

Но мы же определились: две минуты, кто уходит из зала – уходит, мы продолжаем работать. Чего создаем нерабочую обстановку?

Doamna Maria Ciobanu,

Vă rog, la tribuna principală. (*Voce nedeslușită.*)

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule vicepreședinte al Parlamentului,

Colegi deputați,

Stimați cetățeni,

Lucruri stranii de tot se întâmplă în Parlamentul de la Chișinău.

Debusolați de atitudinea tranșantă a partenerilor noștri de dezvoltare care nu mai tolerează minciuna crasă la nivel de stat, capturarea de către un oligarh al tuturor instituțiilor de stat, ei, deputații din majoritatea de strînsură, în loc să-și facă concluziile de rigoare, se dedau la acțiuni ieșite din comun, josnice.

Oare pînă unde trebuie să degradeze un om ca să-i facă pasibili de furtul miliardelor pe Maia Sandu și pe Andrei Năstase?

Un Nichiforciuc, căruia i-au crescut averile ca pe drojdie în perioada mandatului de deputat, se dă în spectacol cu hîrtoage semnate de oameni care habar nu au ce scrie pe ele, deoarece cei mai mulți dintre ei au fost obligați să semneze înainte de a merge la marea adunătură organizată de Partidul Democrat în ziua de 21 octombrie. Datele din buletinele lor de identitate tot atunci au fost puse pe aceste hîrtii.

Un grup de deputați, implicați în acte de corupție, trasești în mare parte, o fac pe justițiarii. Și nu numai că nu roșesc, dar apar pe la televiziunile Holdingului lui Plahotniuc, siguri pe ei că nu vor purta răspundere pentru faptele comise. Ei, cică, anchetează finanțarea unor partide politice.

Imaginați-vă, stimați cetățeni, Partidul Democrat care cheltuie bani enormi pentru sondaje măsluite, pentru PR la greu, pentru toate hramurile,

toate sărbătorile, pentru artiști etc., cer unor partide, care supraviețuiesc la limită, să-și dea darea de seamă în fața lor. Culmea tupeismului.

Luați-i pe rînd, vă rog. Răsfoiți-le biografiile acestor justițieri cu ghilimele de rigoare și veți vedea că au ajuns boieri, sărăcind statul Republica Moldova.

Cetățenii au așteptat ieri să se discute la toate televiziunile cu participarea Prim-ministrului, Speaker-ului Parlamentului, Președintelui Dodon textul Rezoluției Parlamentului European privind implementarea Acordului de Asociere a Republicii Moldova cu Uniunea Europeană. N-a fost să fie.

Vă propun, stimați cetățeni, doar cîteva secvențe din discursurile unor europarlamentari.

Petras Austrevicius, raportor pe subiectul Acordului de Asociere a Republicii Moldova cu Uniunea Europeană. Citez: „Acordul de Asociere nu este unul abstract. Acesta conține un set de obligații juridice și politice. Și sînt îngrijorat, pentru că se constată o depărtare continuă a Moldovei de la standardele democratice europene. Autoritățile Moldovei continuă să ignore recomandările instituțiilor europene. Sînt vizate, mai ales, recente modificări la Legea electorală.

Parlamentul European a sesizat că legislația nu trebuie schimbată în funcție de nevoile partidelor politice în anul premergător scrutinului electoral principal.

Avizul instituțiilor europene, însă, nu a fost luat în vedere. Mai mult, ne-au deranjat acțiunile de invalidare a alegerilor Primarului de Chișinău și lipsa de transparență în cazul fraudei bancare. Cele două rapoarte independente pe acest caz trebuie publicate și responsabilii trebuie trași la răspundere.

De asemenea, pachetul de legi privind reforma fiscală dă naștere și altor îngrijorări, se pare că schema de amnistie fiscală este îndoielnică și lipsită de logică și transparență.

Uniunea Europeană nu a avut o altă posibilitate decît să suspende deocamdată asistența macrofinanciară pentru Moldova. Este unica țară a căreia i s-au pus condiționalități atît de severe și de importante – suspendarea fondurilor de asistență, dar faptele vorbesc de la sine.”

Laurențiu Rebeaga: „S-a trecut o linie roșie odată cu invalidarea alegerilor pentru Primarul de Chișinău, o acțiune care nu a primit o explicație nici pînă azi. Parlamentul European nu poate trece cu vederea acest lucru. În raport se folosește expresia de „stat capturat de un grup de oligarhi”, după părerea mea este cu mult mai rău. Nu e vorba numai despre stat în sine, dar și despre cetățenii care sînt și rămîn a fi captivi.”

Monica Macovei: „În ultimii doi ani Uniunea Europeană a devenit cel mai important partener comercial al Republicii Moldova, în același timp

Plahotniuc și oligarhii aserviți Moscovei distrag statul de drept și justiția independentă. Moldova este cea mai săracă țară din Europa, dar Plahotniuc și acoliții lui trăiesc în lux.

Invalidarea alegerilor lui Andrei Năstase în funcția de Primar al Chișinăului, presiuni asupra magistraților, încălcarea drepturilor omului – sînt motive pentru care finanțarea europeană dată Guvernului trebuie să înceteze. Banii trebuie să ajungă la oameni, iar atunci cînd oamenii ies în stradă și își cer dreptatea trebuie să știe că noi sîntem alături de ei.”

Domnilor deputați,

Ce am văzut, însă, ieri la microfonul unic de la toate televiziunile lui Plahotniuc, Dodon, Șor? Deputatul Nichiforciuc făcea show cu hîrțoagele menționate mai sus. Vai de capul vostru, PD-iștilor. Dintr-o prostie monumentală vă aventurați în alta.

Alaltăieri tîrîiați după voi preoții și primarii la întîlniri cu poporul, ieri o făceați pe gospodarii în curțile oamenilor necăjiți, pe care tot voi i-ați întors la sapă de lemn, azi ce ne mai pregătiți? Dați-vă o palmă peste obraz și încercați să înțelegeți că sînteți urîți de moarte, chiar dacă vă desenați sondaje, vă turnați filme cu desene animate în care lupul deja nu mai este lupul vostru, ci o mioară „laie, bucălaie”. Culmea dezmățului vostru politic e că-i faceți pasibili pe alții de furtul miliardului. Nu prinde, deoarece acei alții sînt cu totul din alt aluat.

Voi și numai voi veți da seamă în fața poporului pe care l-ați mințit, l-ați sărăcit și ați compromis statul Republica Moldova în fața partenerilor noștri de dezvoltare schimbînd vectorul extern după dispoziția liderului Partidului Democrat.

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mîine – la ora 10.00.

Ședința s-a încheiat la ora 13.50.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Secția pentru lucrările plenului Parlamentului
din cadrul Direcției generale documentare
parlamentară a Secretariatului Parlamentului*